

LIMBAŽU NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2012.-2024.GADAM

STRATĒGISKAIS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

VIDES PĀRSKATS

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projekts Nr.1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/014

SATURS

IEVADS.....	5
1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA GALVENIE MĒRĶI UN ĪSS SATURA IZKLĀSTS, SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM.....	6
1.1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi.....	6
1.2. Īss satura izklāsts.....	7
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.....	8
2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA UN IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS, SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN REZULTĀTI.....	9
2.1. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas.....	9
2.2. Sabiedrības līdzdalība un rezultāti.....	11
3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS.....	12
3.1. Teritorijas īss raksturojums.....	12
3.2. Teritorijas vides stāvokļa apraksts.....	13
3.2.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	13
3.2.2. Virszemes un pazemes ūdensobjektu kvalitāte.....	16
3.2.3. Atkritumu apsaimniekošana.....	21
3.2.4. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas.....	22
3.3. Izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiek īstenots.....	22
4. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT.....	23
4.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.....	24
4.1.1. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (ZBR).....	24
4.1.2. Dabas liegumi.....	24
4.1.3. Dabas pieminekļi.....	28
4.1.4. Citas aizsargājamās dabas teritorijas, objekti.....	29
4.1.5. Kultūras pieminekļi.....	30
4.2. Lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas.....	31
4.3. Dabas resursu izmantošanas teritorijas.....	32
4.3.1. Zemes dziļu izmantošanas teritorijas.....	32
4.3.2. Ūdenssaimniecībā un enerģētikā izmantojamās teritorijas.....	32
4.4. Blīvas apbūves (pilsētā, ciemos) un ražošanas teritorijas.....	33
4.5. Piekrastes teritorija.....	35
5. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS.....	36
6. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI.....	37
6.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi.....	37
6.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi.....	39
7. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS.....	41
7.1. Tiešās un netiešās ietekmes.....	41
7.1.1. Tiešās ietekmes.....	41
7.1.2. Netiešās ietekmes.....	42
7.2. Īslaicīgās un ilglaicīgās ietekmes.....	43
7.2.1. Īslaicīgās ietekmes.....	43
7.2.2. Ilglaicīgās ietekmes.....	43
7.3. Summārās ietekmes.....	44
8. RISINĀJUMI, LAI NOVĒRSTU VAI SAMAZINĀTU PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKO IETEKMI UZ VIDI.....	44
9. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSS IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS, STRATĒGISKĀ NOVĒRTĒJUMA VEIKŠANAS APRAKSTS.....	47

10. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI.....	48
11. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS.....	48
12. PLĀNOJUMA UN TĀ GROZĪJUMU ĪSTENOŠANAS MONITORINGS.....	49
13. VIDES PĀRSKATA KOPSAVILKUMS.....	50
PIELIKUMI.....	55

IEVADS

Limbažu novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam ir Limbažu novada administratīvās teritorijas plānojums, kurā parādīta teritorijas pašreizējā izmantošana, noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi ar ilgtermiņa perspektīvu līdz 2024.gadam.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) tiek izstrādāts Limbažu novada teritorijas plānojumam 2012.-2024.g. saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 7.septembra lēmumu Nr.29 Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu. Pamatojoties, uz, šo lēmumu tika sagatavots Vides pārskata projekts, kā arī veiktas nepieciešamās konsultācijas un sabiedrības informēšana, organizēta sabiedriskā apspriede un sanāksme likumdošanā noteiktajā kārtībā. Plānošanas dokuments un tā stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums izstrādāts saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

Vides pārskats ir Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.- 2024.g. sastāvdaļa, kurš sagatavots balstoties uz paskaidrojuma rakstā apkopoto esošās situācijas aprakstu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktiem plānotiem (atļautiem) teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumiem un grafisko daļu. Vides pārskata projekts izstrādāts vienlaicīgi ar teritorijas plānojuma 1.redakciju.

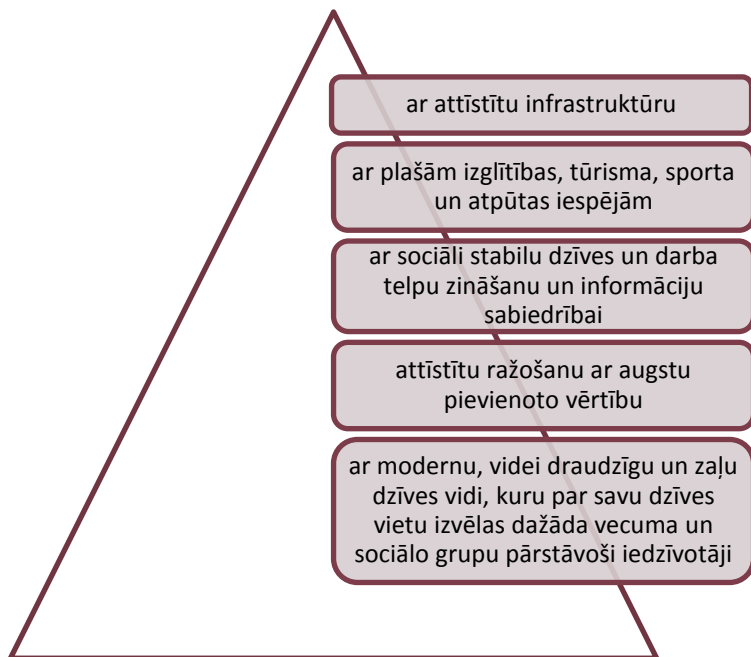
Vides pārskata izstrādes mērķis ir novērtēt plānošanas dokumenta un tā realizācijas ietekmi uz apkārtējo vidi, iedzīvotājiem un kultūras vērtībām, kā arī veicināt sabiedrības līdzdarību vietējās teritorijas plānošanas procesā.

Vides pārskats nepieciešams arī plānošanas dokumentiem, kuru ieviešana var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes *NATURA 2000* īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Limbažu novada teritorijā atrodas likumā „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un Aizsargjoslu likumā minētās teritorijas un aizsargjoslas, t.sk. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts un Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla.

1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA GALVENIE MĒRĶI UN ĪSS SATURA IZKLĀSTS, SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA GALVENIE MĒRĶI

Limbažu novada attīstības vīzija – novads kā konkurētspējīga Rīgas reģiona un Latvijas sastāvdaļa¹:

Limbažu novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam izstrāde uzsākta pamatojoties uz 2010.gada 23.decembra domes sēdes lēmumu (protokols Nr.25, 37.§) un Darba uzdevumu Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam izstrādei.

Teritorijas plānojuma izstrādes galvenie mērķi:

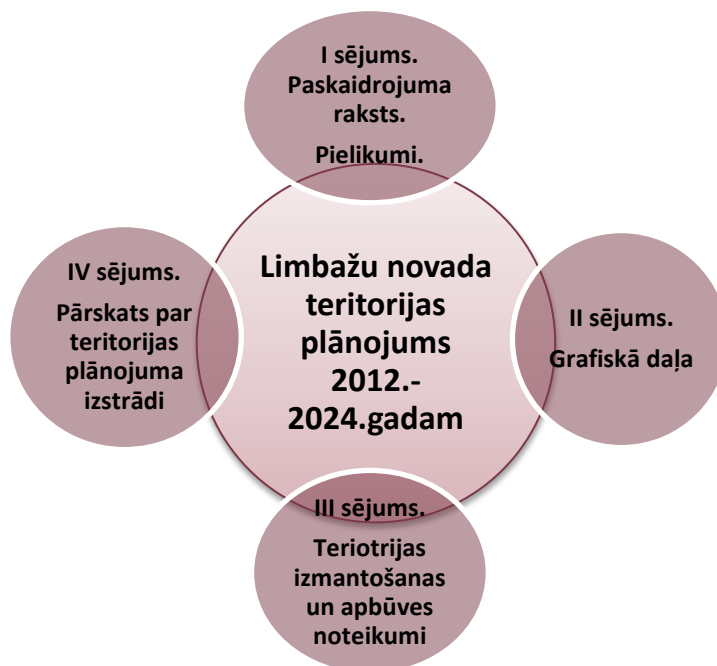
1. Izstrādāt efektīvu novada plānošanas instrumentu Limbažu novada attīstības politikas īstenošanai teritorijas telpiskās izmantošanas aspektā;
2. Nodrošināt telpisko piesaisti Limbažu novada attīstības programmas stratēģisko mērķu sasniegšanai;
3. Teritorijas plānojuma izstrādē balstās uz Limbažu novada attīstības prioritātēm:
  - 3.1. katra novada iedzīvotāja labklājības un dzīves kvalitātes pieaugums;
  - 3.2. iedzīvotāju skaita izmaiņas;
  - 3.3. dažādu tautsaimniecības nozaru attīstība;
  - 3.4. kvalitatīva pilsētvide un efektīva transporta sistēma;
  - 3.5. enerģiju un resursus taupoša attīstība;

¹ Limbažu novada Attīstības programma 2011.-2017.gadam, Limbaži, 2010.gads

3.6. kvalitatīva visu līmeņu izglītības pieejamība.

1.2. ĪSS SATURA IZKLĀSTS

Limbažu novada teritorijas plānojumam ir šādas sastāvdaļas:

Limbažu novada teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar LR MK 06.10.2009. noteikumiem Nr.1148 „Vietējās pašvaldības plānošanas noteikumi”, ievērojot tajos minēto teritorijas plānojuma izstrādāšanas kārtību un procedūru, pašvaldības saistošiem noteikumiem un citiem normatīviem aktiem teritorijas plānošanas jomā.

Teritorijas plānojuma I sējums **Paskaidrojuma raksts** ietver 3 nodaļas, kurās sniegts:

- novada telpiskās attīstības pamatnostādnes, teritorijas plānojuma izstrādes nosacījumi (tiesiskais regulējums, institūciju nosacījumi un prasības), metodika (izpētes, plānošanas un īstenošanas posms) un esošo plānošanas dokumentu izvērtējums, kā arī teritoriālais konteksts (nacionālais un reģionālais konteksts, kopīgās interešu teritorijas);
- novada pašreizējās situācijas raksturojums, attīstības iespējas un priekšnoteikumi;
- novada perspektīvā attīstība – Limbažu novada Attīstības programmas un Teritorijas plānojuma risinājumi (telpiskās attīstības koncepcija, aizsargjoslas un tauvas joslas, norādes turpmākajai novada attīstībai plānošanā) un teritorijas plānojuma grozīšana un īstenošana.

Teritorijas plānojuma Paskaidrojuma raksts papildināts ar attēliem, grafikiem un pielikumiem.

Teritorijas plānojuma **II sējums Grafiskā daļa** satur šādas kartes:

- Limbažu novada topogrāfiskā karte;
- Limbažu novada esošās izmantošanas karte;

- Limbažu novada plānotā (atļautā) teritorijas izmantošanas karte.

Teritorijas plānojuma III sējums **Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi** sastāv no 8 nodaļām. Apbūves noteikumi ir Limbažu novada teritorijas plānojuma daļa, kas nosaka vispārīgās prasības apbūvei, saimnieciskajai darbībai un teritorijas cita veida izmantošanai, atsevišķu teritorijas daļu plānoto (atļauto) izmantošanu un būvtiesību īstenošanas kārtību.

IV sējums **Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi** ietver visu veidu dokumentāciju (lēmumus, protokolus, sludinājumus, institūciju nosacījumus un atzinumus u.c. informāciju), kas saistīta ar teritorijas plānojuma izstrādi, kā arī fizisko un juridisko personu iesniegumus un atbildes uz tiem.

1.3. SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Pēc normatīvo aktu prasībām, izstrādājot vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, nepieciešams ņemt vērā augstāka plānošanas līmeņa teritorijas plānojumu, nacionālās programmas un nozaru plānus, kā arī to vietējo pašvaldību teritorijas plānojumus un attīstības programmas, kuras robežojas ar plānojamo teritoriju. Tāpat teritorijas plānojumā jāatspoguļo ziņojums par vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma atbilstību augstāka plānošanas līmeņa teritorijas plānojuma prasībām.

Ziņojuma par augstāka līmeņa plānošanas dokumentu ievērošanu vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā detalizēts apraksts sniegts Paskaidrojuma rakstā un Pārskatā par Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādi.

Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros vietējā plānošanas dokumentā integrēti augstāka līmeņa plānošanas attīstības dokumenti - „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”, Nacionālais attīstības plāns 2007.-2013.gadam, jūras telpiskais plānojums, piekrastes telpiskās attīstības plānošana, kas noteikta Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādņēs 2011.-2017.gadam, kā arī Rīgas plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojumā 2005.-2025.gadam noteiktās plānošanas reģiona teritorijas attīstības iespējas, virzieni un aprobežojumi. Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādē integrētas reģiona telpiskā plānojuma III daļā definētās Teritorijas plānojuma vadlīnijas – apdzīvojumam, urbānās teritorijas, infrastruktūras un lauku areālu plānošanai.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA UN IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS, SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN REZULTĀTI

2.1. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA UN IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS

Plānošanas dokumenta nosaukums	Limbažu novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam
Plānošanas dokumenta izstrādātājs	Limbažu novada pašvaldība sadarbībā ar SIA „Reģionālie projekti”
Plānošanas dokumenta izstrādē un informācijas iegūšanā iesaistītās institūcijas	- Limbažu novada pašvaldība. - Limbažu novada pašvaldības pagastu pārvaldes. - Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācija. - Vides pārraudzības valsts birojs. - Vides valsts dienesta Valmieras reģionālā vides pārvalde. - Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. - VAS „Latvijas Valsts ceļi” Vidzemes reģiona Limbažu nodaļa. - VAS „Latvijas dzelzceļš”. - Veselības inspekcijas Vidzemes kontroles nodaļa. - Valsts zemes dienests. - VAS „Latvenergo”. - A/S „Latvijas Gāze”. - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Vidzemes reģiona brigādes Limbažu daļa. - Rīgas plānošanas reģions. - VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Vidzemes reģiona meliorācijas nodaļa. - Valsts meža dienesta Rīgas reģionālā virsmežniecība.

	- A/S „Latvijas Valsts meži” Rietumvidzemes mežsaimniecība. - SIA „Lattelecom”. - SIA „Latvijas Mobilais Telefons”.
Lēmuma par stratēģiskās ietekmes uz vidi procedūras piemērošanu pamatojums	Vides pārraudzības valsts biroja (Birojs) 2010.gada 7.septembra lēmums Nr.29 Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu. Birojs secināja, ka Limbažu novada teritorijas plānojums attiecas uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējuma” 4.panta trešajā daļā minētajiem plānošanas dokumentiem, kuriem jāveic stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.
Institūcijas, kam nosūtīts Vides pārskata projekts	- Valsts vides dienesta Valmieras reģionālai vides pārvaldei. - Veselības inspekcijas Vidzemes kontroles nodaļai. - Rīgas plānošanas reģiona administrācijai. - Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijai.

Vides pārskata izstrādei tika izmantoti vairāki informācijas avoti – Limbažu novada pašvaldības sagatavotie dati, teritorijas plānojuma 1.redakcija, publiskie informācijas avoti (valsts iestāžu un sabiedrisko organizāciju mājas lapas internetā, publicētā literatūra).

Svarīgāko informācijas avotu saraksts:

Datu avots	Datu nosaukums	Informācijas saturs
Dabas aizsardzības pārvalde	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	Ziņas par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām
Dabas aizsardzības pārvalde	Datu bāze - Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu mikroliegumi	Ziņas par īpaši aizsargājamo sugu un biotopu mikroliegumiem
Dabas aizsardzības pārvalde	Datu bāze - Īpaši aizsargājamie un retie koki	Ziņas par īpaši aizsargājamiem un retiem kokiem

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Gaisa informatīvā sistēma	Valsts statistikas pārskats „Nr.2-GAISS” (2002.-2010.gads)
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Atkritumu informatīvā sistēma	Valsts statistikas pārskats par bīstamajiem un sadzīves atkritumiem „Nr.3-A” (no 2002.gada)
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Ūdens informatīvā sistēma	Valsts statistikas pārskats „Nr.2- Ūdens” (2008.....)
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs	Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas plānošanas teritorijā
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrs	Dati par izpētītajām derīgo izrakteņu atradnēm (būvmateriālu izejvielu atradnes, kūdras atradnes un pazemes ūdeņu atradnes)
Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija	Kultūras pieminekļu saraksts	Kultūras pieminekļu saraksts
AS „Latvijas Valsts meži”	Mežsaimniecības rīcībā esošā informācija	Dati par mežu resursiem
Vides pārraudzības valsts birojs	www.vpvb.gov.lv	Dati par A,B atļaujām plānošanas teritorijā, monitoringa metodiskie norādījumi un ziņojuma forma

2.2. SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN REZULTĀTI

Vides pārskata sagatavošanas procedūras principus nosaka 2004.gada 23.marta MK noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Sagatavojot Vides pārskata projektu, ņemti vērā teritorijas plānojuma izstrādes stadijā saņemtie valsts institūciju nosacījumi un cita veida informācija, fizisko un juridisko personu iesniegumi/priekšlikumi.

Sagatavotais teritorijas plānojuma 1.redakcijas materiāls un Vides pārskata projekts tika nodots sabiedriskai apspriešanai, materiāli tika izstādīti Limbažu novada pašvaldības ēkā, Rīgas ielā 16, Limbažos un pagastu pārvaldēs, darba dienās pašvaldības darba laikā un ievietoti arī Internetā – pašvaldības mājas lapā www.limbazi.lv un teritorijas plānojuma un Vides pārskata izstrādātāju mājas lapā: www.rp.lv.

Priekšlikumus par izstrādāto Vides pārskatu bija iespējams iesniegt rakstveidā Limbažu novada pašvaldībā, Katvaru, Limbažu, Pāles, Skultes, Umurgas, Vidrižu un Viļķenes pagastu pārvaldēs

vai sūtīt pa pastu, adresējot Limbažu novada pašvaldībai, Rīgas ielā 16, Limbažos, Limbažu novadā, LV-4001.

Priekšlikumus par izstrādāto Vides pārskatu varēja iesniegt arī SIA „Reģionālie projekti”, Rūpniecības ielā 32b – 502, Rīgā, LV – 1045 vai sūtīt pa e-pastu birojs@rp.lv.

Sludinājuma teksts par sabiedrisko apspriešanu tika nosūtīts elektroniskā veidā arī Vides pārraudzības valsts birojam.

Sagatavotais Vides pārskata projekts tika nodots izskatīšanai un atzinuma saņemšanai Vides pārraudzības valsts biroja norādītajām institūcijām: VVD Valmieras reģionālai vides pārvaldei, Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijai, Veselības inspekcijas Vidzemes kontroles nodaļai, Rīgas plānošanas reģiona administrācijai.

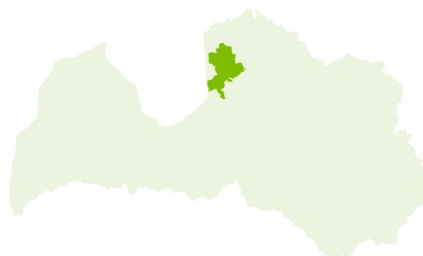
Pēc atzinumu saņemšanas Vides pārskata projekts tika papildināts un precizēts atbilstoši institūciju sniegtajiem atzinumiem un iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā izvērtēšanai un atzinuma sniegšanai.

3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

3.1. TERITORIJAS ĪSS RAKSTUROJUMS

Limbažu novads ir pašvaldība Vidzemes ziemeļrietumos, kurā apvienota bijušā Limbažu rajona Limbažu pilsēta un šādi pagasti:

- Katvaru pagasts,
- Limbažu pagasts,
- Pāles pagasts,
- Skultes pagasts,
- Umurgas pagasts,
- Vidrižu pagasts,
- Viļķenes pagasts.

Limbažu novada kopējā teritorijas platība ir 117019,0 ha jeb 1170,19 km², 35 % no novada teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamās zemes, 48 % meži, 6 % purvi un 3 % ūdeņi.

Ģeogrāfiski novada lielākā teritorijas daļa atrodas Idumejas augstienē, daļa no Viduslatvijas zemienes un nedaudz arī Piejūras zemienes.

Detalizētu Limbažu novada teritorijas un dabas resursu (reljefs, ģeoloģiskā uzbūve, klimats, augsnes, meži, ūdensobjekti u.c. dabas resursi) apraksts sniegts Limbažu novada teritorijas plānojuma I sējumā Paskaidrojuma raksts un pielikumos (izstrādātāji SIA „Reģionālie projekti”). Paskaidrojuma rakstā noteikti teritorijas plānojuma risinājumi.

3.2. TERITORIJAS VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS

3.2.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Stacionāro piesārņojuma avotu (iekārtas) emisijas gaisā:

Saimnieciskās darbības rezultātā (siltumenerģētikas ražošanā no katlumājām, rūpniecībā, lauksaimniecībā u.tml.) rodas dažādu vielu izmeši gaisā - stacionāro avotu izmeši. Galveno piesārņojumu veido vielu emisijas atmosfērā: cietās izkļiedētās daļiņas (pelni), oglekļa oksīds, slāpekļa oksīdi (NO_x) un nepiesātinātie ogļūdeņraži.

Pēc Valsts statistikas pārskata par gaisa aizsardzību „Nr.2-Gaiss” (atskaites gads 2010.g.) kopumā novadā par gaisa aizsardzību ir atskaitījušās 34 iekārtas (*skatīt 1. tabulu*). Pārskatu iesniedz uzņēmums vai iestāde (operators), kuram saskaņā ar likumu „Par piesārņojumu” (15.03.2001.) un MK noteikumiem Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” (30.11.2010.) ir izsniegta atļauja A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai vai arī apliecinājums C kategorijas piesārņojošai darbībai.

1.tabula. Iekārtu skaits, kuras 2010.gadā ir atskaitījušās ar valsts statistisko pārskatu par gaisa aizsardzību „Nr.2 – Gaiss”

Novada teritoriālā vienība	Uzņēmumu (iekārtu) skaits
Katvaru pagasts	3
Limbaži	18
Limbažu pagasts	3
Pāles pagasts	1
Skultes pagasts	3
Umurgas pagasts	2
Vidrižu pagasts	2
Vilķenes pagasts	2
Kopā:	34

2.tabulā apkopoti operatoru dati (2010.gads) par stacionāro piesārņojuma avotu iekārtu raksturojumu un kurināmā patēriņu:

Teritoriālā vienība	Uzņēmums	Emisijas iekārta	Kurināmā veids
Katvaru pag.	SIA „Barvi” (C kategorijas apliecinājums)	Katlu māja, ar nominālo jaudu 0,1 MW	Malka, granulas
	Katvaru speciālā internātskola (B kategorijas atļauja)	Apkures katls AK-200 (2 gab.), ar nominālo jaudu 0,2 MW	Malka
	Katvaru pagasta pārvalde (C kateg. apliecinājums)	Apkures katls AK-500; 0,5 MW jauda Apkures katls AK-500; 0,5 MW jauda	Malka
Limbaži	SIA „Limbažu ceļi” (B kateg. atļauja)	Vairāk kā 22 emisijas avoti	Malka
	SIA „Maksis MT” (C kateg. apliecinājums)	2 emisijas avoti: - Apkures katls, 0,2 MW jauda; - Automobiļu tehniskā apkope un remonta iekārta	Dīzeļdegviela

Teritoriālā vienība	Uzņēmums	Emisijas iekārta	Kurināmā veids
	SIA „Latvijas propāna gāze” (C kateg. apliecinājums)	2 avoti: - rezervuārs; - autouzpildes gāzes pildne	-
	„ASTARTE- NAFTA” SIA, DUS Cēsu ielā Limbažos (C kateg. apliecinājums)	2 avoti no DUS	-
	„LIMBAŽU SILTUMS” pašvaldības SIA, katlu māja Cēsi 31 (B kateg. atļauja)	2 avoti: - apkures katls DKVR6,5-13, AK5000P, 11,29 MW; - apkures katls DKVR6,5-13, 5,36 MW.	Šķelda, dīzeļdegviela
	„LIMBAŽU SILTUMS” pašvaldības SIA, katlu māja Jaunatnes ielā 6 (B kateg. atļauja)	2 avoti: - apkures katls DANSTOKER VVS6, 4,88 MW; - apkures katls RK-1,6, 2.21 MW	Šķelda, koksne, malka
	„LUKOIL BALTIJA R” SIA, DUS Limbažos (B kateg. atļauja)	5 avoti: - Elpošanas vārsti; - Degvielas pildnes; - Sūkņu iekārta; - Gāzes balonu uzpilde; - Gāzes rezervuāru uzpilde	-
	„LIMBAŽU AUTO” SIA (C kateg. apliecinājums)	- DUS	-
	„LATVIA TIMBER INTERNATIONAL” kopuzņēmums, SIA (C kateg. apliecinājums)	2 avoti: - Multimester, 1,25 MW; - Ciklons	Šķelda
	„ASTARTE-NAFTA” SIA, DUS Meliorācijas ielā Limbažos (C kateg. apliecinājums)	2 avoti: - DUS; - DUS	-
	„LIMBAŽU KOMUNĀLSERVISS” Limbažu pilsētas SIA (C kateg. apliecinājums)	Apkures katls Universal 5M, UK-600, 0,76 MW	Malka
	„LIMBAŽU 18.ARODVIDUSSKOLA” (B kateg. atļauja)	Apkures katls Orions-2H2M, 1,0 MW	Malka
	„LATVIJAS AUTOCEĻU UZTURĒTĀJS” AS Limbažu ceļu rajons (C kateg. apliecinājums)	2 avoti: - apkures katls KVS-40, 0,45 MW; - DUS	Malka
	„MOZAĪKA” SIA (C kateg. apliecinājums)	2 avoti: - Tvaika katls E1/9, 0,7 MW; - Ciklons 20	Malka, koksne
	„LIMBAŽU PIENS” AS (B kateg. atļauja)	6 avoti: - Ūdens sild.katls "Lankašir", 1,5 MW; - Tvaika katls "Noviter", 2,26 MW; - Kompresors; - Kompresors; - Mazuta tvertnes; - Tvaika katls "Lankašir", 0,42 MW	Mazuts
	„LIMBAŽU TĪNE” SIA (B kateg. atļauja)	Apkures katls E-1,0-0,9, 0,76 MW	Malka
	„SLEIKAS” SIA	2 avoti:	Malka

Teritoriālā vienība	Uzņēmums	Emisijas iekārta	Kurināmā veids
	(C kateg. apliecinājums)	- Katls E 1/9, 0,4 MW; - Katls E 1/9, 0,4 MW; - Koksnes detaļu lakotava	
Limbažu pag.	SIA „Lielezers” (C kateg. apliecinājums)	7 avoti: - katls Unical 190; 0,15 MW; - krāsns Rotor Plus 8090 (3 gab.); - cepšanas krāsns (2 gab.); - degvielas tvertne	Dīzeļdegviela
	SIA „Nivals” DUS „Vilniši” (C kateg. apliecinājums)	DUS	-
	SIA „Super Bebris” (C kateg. apliecinājums)	Apkures katls Unicomfort CMT/F-80, 0,93 MW jauda. Kokapstrāde.	Malka, koksne
Pāles pag.	Pāles pagasta pārvalde, skolas katlu māja (C kateg. apliecinājums)	2 avoti no sadedzināšanas iekārtām: - katls AK-200 (2 gab.), 0,4 MW jauda - katls Pender Vario, 0,14 MW jauda	Malka, dīzeļdegviela
Skultes pag.	Skultes pagasta pārvalde (C kateg. apliecinājums)	Apkures katls G-300 (2 gab.), 6 MW jauda	Granulas
	SIA „Lukoil Baltija R” (C kateg. apliecinājums)	5 avoti: - elpošanas vārsti; - degvielas pildnes; - sūkņu iekārta; - gāzes balonu uzpilde; - gāzes rezervuāru uzpilde	-
	SIA „Skultes kokosta” (B kateg. atļauja)	Sašķidrīnātās gāzes (butāns) pārkraušana	
Umurgas pag.	SIA „Zibens un Co” (C kateg. apliecinājums)	2 avoti: - gateris; - apkures katls, 0,3 MW jauda	Koksne
	Umurgas pagasta pārvalde, katlu māja Sproģa ielā (C kateg. apliecinājums)	Apkures katls UKP3-0,5, 1,3 MW jauda	Koksne
Vidrižu pag.	SIA „Frip” (C kateg. apliecinājums)	2 avoti: - apkures katls, 3MW; - kokapstrāde	Koksne
	SIA „Vidrižu atvari” Latvijas –ASV kopuzņēmums (C kateg. apliecinājums)	2 avoti: - katls AK-500, 0,71 MW jauda; - ciklons	Koksne
Viļķenes pag.	Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskola (C kateg. apliecinājums)	Apkures katls Vitoplex 300, 0,5 MW jauda	Dīzeļdegviela
	SIA „Kokapstrāde Lielezers” (C kateg. apliecinājums)	Apkures katls AK 500M, 0,5 MW jauda	Koksne

Operatori par gaisā emitētajām vielām aprēķinu vai izmantojot, datorprogrammas aprēķinu reizi gadā vai reizi ceturksnī atskaitās reģionālā vides pārvaldē.

Viens no atmosfēras piesārņotājiem ar putekļiem ir arī autoceļi, īpaši neasfaltētie, kuri ir ar grants, smilts klājumu. Viens no primārajiem uzdevumiem būtu arī autoceļu kvalitātes uzlabošana, lai uzlabotu gan gaisa kvalitāti, gan pārvietošanos pa šiem ceļiem.

Novada teritoriju šķērso blīvs autoceļu tīkls - valsts galvenie, reģionālie un vietējie autoceļi, kā arī pašvaldības ceļi.

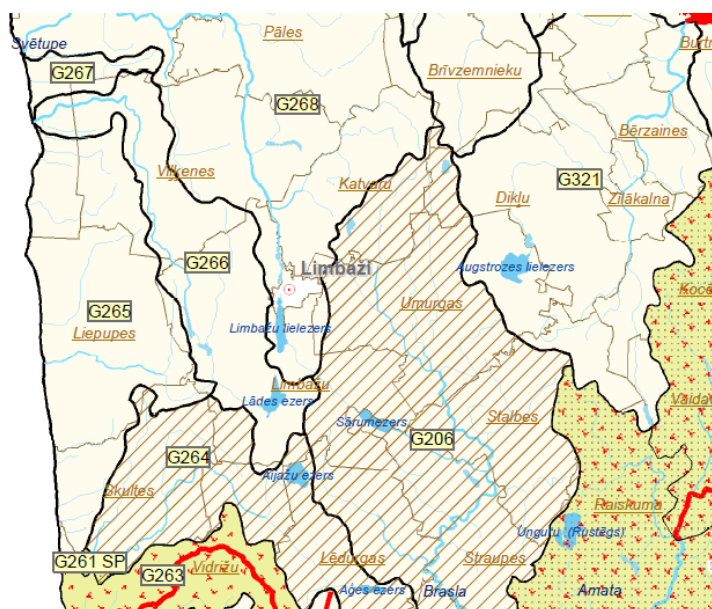
Ceļu kvalitāte ir apmierinoša. Lielu autoceļu seguma īpatsvaru sastāda asfalta jeb melnais segums, bet būtiski ir uzlabot esošo autoceļu kvalitāti, palielināt ar asfaltu (melno) segumu klāto autoceļu km skaitu, lai mazinātu putekļu piesārņojumu un uzlabotu pārvietošanos pa šiem ceļiem.

Mobilo (autotransporta) avotu emisijas:

Novada teritoriju šķērso autoceļi ar augstu satiksmes intensitāti, līdz ar to uzskatāms, ka piesārņojuma apjoms no mobilo avotu emisijām varētu būt vērā ņemams, bet konkrēti dati par šīm emisijām nav pieejami.

3.2.2. Virszemes un pazemes ūdensobjektu kvalitāte

Limbažu novada virszemes ūdensobjekti (ūdenstilpes un ūdensteces) ietilpst Gaujas upju baseina apgabalā, ko veido Gaujas, Salacas un Rīgas jūras līcī ietekošo mazo upju sateces baseini. Novada virszemes ūdens resursu veido Baltijas jūras Rīgas jūras līcis, ūdensteces (arī regulētas), ūdenstilpes un mākslīgi veidoti ūdensobjekti (gan zivju, gan ainaviskie dīķi). Ūdens resursu izmantošana saistīta ar dabīgo ūdens noteci, rekreāciju (peldētavas, makšķerēšana, ūdens tūrisms), zivsaimniecības attīstību. Regulētās ūdensteces kalpo kā valsts nozīmes ūdensnotekas. Virszemes ūdensobjektu saraksts dots *1 sējumā Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 3.pielikums*.

Virszemes un pazemes ūdensobjektu kvalitātes novērtējums Vides pārskatā sniegts, pamatojoties uz Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plānā sniegto informāciju. Gaujas baseina apgabala ūdensobjekti, kas atrodas Limbažu novada teritorijā un to kvalitāte dota 3.pielikumā. Ļoti slikta ūdens kvalitāte ir novērota Sārumezērā un Dūņezērā. Slodzes un ietekmes uz ūdensobjektiem rada punktveida piesārņojuma slodze (no notekūdeņu izplūdes vietām), izkliedētā piesārņojuma slodze (rodas no lauksaimniecības, mežsaimniecības un no māsaimniecībām, kuras nav pieslēgtas centralizētai kanalizācijas sistēmai), pārrobežu piesārņojuma slodze (ietekmē piekrasti), morfoloģiskā slodze, plūdu apdraudējums.

Lielākās slodzes uz ūdensobjektiem, kas atrodas Limbažu novada teritorijā rada morfoloģiskā slodze (novada D un DA daļā), punktveida piesārņojuma slodze un plūdu apdraudējuma slodze (Skultes un Vidrižu pagasta apkārtnē).

2009.gadā ir izstrādāts **Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2010.-2015.g.** Apsaimniekošanas plāna mērķis ir uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, veicinot to laba stāvokļa sasniegšanu.

Pamata pasākumi Gaujas baseina apgabala ūdensobjektos, lai uzlabotu virszemes un pazemes ūdensobjektu kvalitāti:²

Pasākuma nosaukums	Pasākuma aptvertā teritorija	Pasākuma izpildītājs
1. Rīcības virziens – samazināt punktveida piesārņojuma ietekmi uz ūdeņu stāvokli, t.sk., novērst virszemes ūdeņu piesārņošanu ar prioritārajām vielām un vielām, kas kavē noteikto vides kvalitātes mērķu sasniegšanu, novērst jūras ūdeņu piesārņojuma palielināšanos		
1) Nodrošināt notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām apdzīvotās vietās ar CE 10 000 – 100 000 līdz 2011.gada 31.decembrim	Limbaži	VIDM, Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs, pašvaldība
2) Saņemt A vai B kategorijas atļauju vai C apliecinājumu piesārņojošās darbības veikšanai, pildīt atļaujas vai apliecinājuma nosacījumus (t.sk. ievērot emisijas limitus, ieviest labākās pieejamās tehnoloģijas u.c.)	Visa Latvija	A, B, C kategorijas piesārņojošās darbības operators
3) Saņemt B kategorijas atļauju vai C kategorijas apliecinājumu NAI darbības uzsākšanai vai turpināšanai, ievērot atļaujā vai apliecinājumā noteiktās prasības	Visa Latvija	Operators 1) NAI jauda $\geq 20 \text{ m}^3/\text{dnn}$; 2) $5\text{-}20 \text{ m}^3/\text{dnn}$
4) Nodrošināt decentralizētās kanalizācijas sistēmās savāktu notekūdeņu un ar tiem saistīto atkritumu savākšanu un utilizāciju atbilstoši normatīvo aktu prasībām	Visa Latvija	Pašvaldība
2. Rīcības virziens – kontrolēt emisiju no izkliedētā piesārņojuma avotiem, novērst virszemes ūdeņu piesārņošanu ar prioritārajām vielām, t.sk. augu aizsardzības līdzekļiem, novērst jūras ūdeņu piesārņojuma palielināšanos		
1) Uzglabāt vai apglabāt notekūdeņu dūņas, samazinot to nelabvēlīgo ietekmi uz vidi	Visa Latvija	Notekūdeņu dūņu ražotājs
2) Aizliegts novadīt vidē vai ūdeņos notekūdeņu dūņas	Visa Latvija	Notekūdeņu dūņu ražotājs
4. Rīcības virziens – kontrolēt virszemes un pazemes saldūdeņu ieguvī, virszemes saldūdeņu līmeņa vai režīma maiņu, pazemes ūdeņu resursu mākslīgu papildināšanu, sekmēt racionālu ūdens izmantošanu		
1) Pazemes ūdeņus centralizētās ūdensapgādes vajadzībām izmantot tikai pēc to atradnes sagatavošanas ūdens ieguvei – hidroģeoloģiskās izpētes, pazemes ūdeņu, krājumu aprēķina konkrētam izmantošanas veidam, ieguves shēmas izstrāde, kā arī pēc tam, kad pazemes ūdeņu krājumi un ieguves shēma ir akceptēta atbildīgajā institūcijā un ir izsniegta pazemes ūdeņu atradnes pase	Visa Latvija	Ūdens resursu lietotājs
2) Saņemt ūdens resursu lietošanas atļauju ūdens ieguvei, ja vidējais ūdens ieguves apjoms pārsniedz $10 \text{ m}^3/\text{dnn}$ vai ja šo ūdeni izmanto vairāk nekā 50 personas, vai ja ūdens ieguve var radīt būtisku ietekmi uz vidi	Visa Latvija	Ūdens resursu lietotājs/operators
3) ievērot izsniegtajā atļaujā iekļautos nosacījumus par ieguves	Visa Latvija	Ūdens resursu

² Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns, 7.1. pielikums Pamata pasākumi Gaujas baseina apgabalā

apjomu un režīmu, ūdens ieguves vietu aizsargjoslu uzturēšanu, ūdeņu monitoringu, ūdens ieguves urbumu atverēm, ūdens līmeņa mērīšanu, paraugu ņemšanas vietu ierīkošanu u.c.		lietotājs/operators
5. Rīcības virziens – nodrošināt patērētājiem piegādātā dzeramā ūdens atbilstību normatīvo aktu prasībām, aizsargāt dzeramā ūdens ieguvei izmantotos vai izmantošanai paredzētos ūdensobjektus, samazināt vajadzību attīrīt dzeramo ūdeni tā sagatavošanas procesā		
1) Nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošu dzeramā ūdens sagatavošanu apdzīvotās vietās ar CE 10 000 – 100 000 līdz 2011.gada 31.decembrim	Limbaži	VIDM, Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs, pašvaldība
2) Nodrošināt ūdensvada iekārtu mazgāšanu, tīrīšanu un dezinfekciju pēc remontdarbiem, pirms ekspluatācijas uzsākšanas, ja notikusi piesārņošana un profilaktiski 2x gadā	Visa Latvija	Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs
3) Ierīkot aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām un ievērot tajās noteiktos aprobežojumus	Visa Latvija	VIDM, objekta īpašnieks vai valdītājs
6. Rīcības virziens – novērst vai samazināt nejaušu ūdeņu piesārņošanas gadījumu un paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu īstenošanas ietekmi, samazināt avāriju un negadījumu radīto kaitējumu ūdens ekosistēmām		
1) Iekļaut teritorijas plānojumā paaugstināta riska objektus	Visa Latvija	Pašvaldība
2) Teritorijas plānojumos paredzēt riska samazināšanas pasākumus un ierobežojumus vietās, kas var ietekmēt ūdeņus, aizsargājamās teritorijas, aizsargjoslas u.c.	Visa Latvija	Pašvaldība
8. Rīcības virziens – nodrošināt peldūdeņu kvalitāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, aizsargāt ūdeņu kvalitāti peldvietās		
1) Uzturēt kārtībā labiekārtotās peldvietas – nodrošināt tualetes, ģērbtuves un atkritumu konteinerus, savlaicīgu atkritumu izvešanu, aizliegts peldināt dzīvniekus u.c.	Baltijas jūras un Rīgas jūras līča peldvietas - Limbažu novads, Skultes pagasts, Skulte (centrs)	Peldvietas īpašnieks/valdītājs

Papildus pasākumi Gaujas baseina apgabala ūdensobjektos, kur viena no atbildīgām institūcijām ir vietējā pašvaldība, ūdensobjektu nomnieki vai lietotāji:³

Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Pasākuma aptvertā teritorija	Izpildes termiņš	Pasākuma izpildes rezultāts
Plānā noteiktais mērķis:	Plāna mērķis: Sasniegt labu ūdeņu stāvokli visos virszemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos		
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	1. Samazināt punktveida piesārņojuma ietekmi uz ūdeņu kvalitāti		
Veikt nepieciešamos pasākumus NAI darbības efektivitātes uzlabošanai, lai nodrošinātu notekūdeņu attīrīšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām (apdzīvotās vietas ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000)	NAI: - G206 – Umurgas pag. - G264 – Vidrižu pag., Skultes pag. - G268 – Pāles pag.	2015.g.decembris	Samazināta N _{kop.} un P _{kop.} Slodze
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	2. Samazināt hidroloģisko un morfoloģisko pārveidojumu ietekmi uz ūdeņu kvalitāti		
Izpētīt regulētās upes/upju posmus minētajos ūdensobjektos, izvērtējot dabiskās gultnes atjaunošanas (meandrēšanas) un straujteču veidošanas lietderību,	G 206 Brasla G 262 Pēterupe G 264 Aģe G 265 Rīgas j.l. G 268 Svētupe	2014.g. decembris	Iegūta informācija, sastādīts darbu plāns

³ Gaujas baseina apsaimniekošanas plāns, 7.3. pielikums Papildus pasākumi Gaujas baseina apgabala ūdensobjektos

izstrādāt veicamo darba plānu upju posmiem, kur šādi pasākumi atzīti par lietderīgiem			
Rīcības virziens mērķa sasniegšanai:	3. Ezeru – riska ūdensobjektu problēmu izpēte un apsaimniekošanas pasākumi		
Ezeru apsaimniekošanas noteikumi: 1) sagatavot ezeru apsaimniekošanas noteikumus; 2) kontrolēt apsaimniekošanas noteikumu ievērošanu, par pārkāpumiem sodot ar piespiedu darbu ezera kvalitātes uzlabošanā.	E 197 Sārumezers E 199 Katvaru ezers E 215 Aijažu ezers E 217 Riebezers E 219 Lādes ezers E 222 Dūņezers	1) 2013.g. decembris 2) 2015.g. decembris	Sagatavoti priekšnoteikumi, lai samazinātu un novērstu risku nesasnēgt labu ūdens kvalitāti līdz 2015.gadam.
Ezeru aizsardzības pasākumi: 1) nepieļaut neattīrītu sadzīves, ražošanas vai komunālo notekūdeņu, kā arī neattīrītu meliorācijas ūdeņu ieplūdi ezerā; 2) meliorācijas grāvjos, kur tas atzīts par nepieciešamu pēc izpētes, ezeru tuvumā izveidot sedimentācijas dīķus vai mitraines; 3) ezeru krastos esošajās lauksaimniecības zemēs, kur tas pēc izpētes par nepieciešamu, atstāt 10 m platu buferjoslu, ievērot labas lauksaimniecības prakses nosacījumus.	E 197 Sārumezers E 199 Katvaru ezers E 215 Aijažu ezers E 217 Riebezers E 219 Lādes ezers E 222 Dūņezers	2015.g. decembris	Samazināts vai novērsts risks nesasnēgt labu ūdens kvalitāti līdz 2015.gadam, novēršot piesārņojuma avotus.

Kopumā Gaujas baseinā sliktu ūdens kvalitāti rada galvenokārt punktveida piesārņojums (notekūdeņu novadīšana, kā arī morfoloģiskie pārveidojumi).

Piekrastes ūdensobjekta F (Rīgas līča mēreni atklātais smilšainais krasts) ekoloģisko kvalitāti (2001.-2006.) lielā mērā noteica tā izvietojums – no D puses to ietekmē pārejas ūdensobjekts (jūrā ieplūstošo upju ūdens), no kura Rīgas līča dienvidu daļas valdošās straumes ienes pārejas ūdeņus ar būtiski lielākām hlorofila un biogēnu koncentrācijām. Savukārt ūdensobjekta Z daļu spēcīgi ietekmē Pērnavas līča ūdeņi. Pārrobežu ūdeņu pārnese sevišķi spēcīgi ietekmē ūdensobjekta makrofītu audzes. Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plānā secināts, ka piekrastes ūdensobjekta F kopējā ekoloģiskā kvalitāte ir vērtējama kā slikta, savukārt ķīmiskā kvalitāte šobrīd tiek vērtēta kā laba.

Secinājumi un ieteikumi:

- 1) Limbažu novada virszemes ūdensobjekti ietilpst Gaujas sateces baseina G206; G261 SP; G262; G263; G264; G265; G266; G267; G268; G301; G302; G305; G321; piekraste F un E197; E199; E215; E217-E222; E226 un E227 ūdensobjektu robežās un pazemes ūdensobjektā D5 un D6.

- 2) Gaujas sateces baseinam ir izstrādāts apsaimniekošanas plāns, kurā norādīti sasniedzamie mērķi un termiņi atsevišķiem virszemes ūdensobjektiem. Limbažu novada ūdensobjektiem - laba vides kvalitāte jāsasniedz līdz 2015.g.
- 3) Lielākās slodzes uz ūdensobjektiem, kas atrodas Limbažu novada teritorijā rada morfoloģiskā slodze (novada D un DA daļā).
- 4) Nozīmīgu slodzi uz virszemes un pazemes ūdeņiem novadā rada punktveida piesārņojums no notekūdeņu novadīšanas. Pēc notekūdeņu izlaidēm nākamais nozīmīgākais punktveida piesārņojuma avots ir piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas. Lielākoties šajās vietās ir piesārņota grunts un gruntsūdens, vietām piesārņojums nonācis arī artēziskajos ūdeņos.
- 5) Limbažu novada teritorijā nozīmīgs plūdu apdraudējums ir Aģes upei un Pēterupei, kas plūdu gadījumā var palielināt piesārņojuma risku. Teritorijas plānojumā ir uzrādītas 10% plūdu varbūtības teritorijas.
- 6) Ieteikums veikt peldvietu labiekārtošanas pasākumus.
- 7) Limbažu novada centralizētās ūdensapgādes sistēmās ir nodrošināts kvalitatīvs dzeramā ūdens. Ūdensapgādes pakalpojumi tiek nodrošināti atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Dzeramā ūdens ieguves vietas atbilst vides aizsardzības prasībām un tiek veikta artēzisko urbumu ekspluatācijas un aizsargjoslu ievērošanas uzraudzība. Iegūtais pazemes ūdens daudzums tiek uzskaitīts ar ūdens plūsmas mērītājiem. Notiek regulāra ūdens kvalitātes testēšana.
- 8) Realizēti projekti Ūdenssaimniecības attīstībai Limbažu novada Vidrižu pagasta Vidrižu ciemā un Bīriņu ciemā, uzsākti Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstības projekti Skultes pagasta Mandagās, kā arī plānoti projekti ūdenssaimniecības attīstībai novada teritorijā (*skatīt I sējuma Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 15.pielikumu*).
- 9) Nav datu par iespējamo gruntsūdens piesārņojumu no šobrīd aktīvi neizmantotajiem un netamponētajiem ūdensapgādes urbumiem. Jāveic urbumu inventarizācija, paredzot pēc tam neapsaimniekoto un pamesto urbumu tamponēšanu, jo atstāti urbumi var būt potenciāli pazemes ūdeņu piesārņojuma avoti.
- 10) Ūdens ņemšana no virszemes un pazemes ūdensobjektiem ūdeņu stāvokli kopumā būtiski neietekmē, jo Gaujas apgabals ir pietiekami apgādāts ar labas kvalitātes dzeramā ūdens resursiem.
- 11) Notekūdeņu attīrīšanas efektivitāte tiek nodrošināti atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Tomēr jāatzīmē, ka virszemes ūdeņu piesārņojums ir lielāks komunālo un ražošanas notekūdens izplūdes vietu tuvumā.
- 12) Vietās, kur nav centralizētas kanalizācijas sistēmas ir iespējami piesārņojuma avoti no māsasaimniecībām, bet nav datu par iespējamo piesārņojumu vidē no centralizētajai kanalizācijai nepieslēgtajām māsasaimniecībām un citiem objektiem.
- 13) Pēc iespējas notekūdeņi no individuālo dzīvojamo māju notekūdeņu krājrezervuāru tvertnēm jāizved uz tuvākām bioloģiskām attīrīšanas iekārtām, nenovadot neattīrītus notekūdeņus gruntsūdeņos vai virszemes ūdensobjektos.
- 14) Ieteikums pašvaldībai – paplašinot un rekonstruējot esošos vai ierīkojot jaunus kanalizācijas tīklus veicināt jaunu pieslēgumu veidošanu.

- 15) Ieteikums pašvaldībai – neveicināt sezonas ciemu apbūves izmantošanu par pastāvīgi dzīvojamām mājvietām, līdz nav sakārtots kanalizācijas novadīšanas un attīrīšanas jautājums, īpaši tajās teritorijās, kas robežojas vai ir maksimāli tuvu ūdensobjektu teritorijām.
- 16) Atsevišķu ezeru (Limbažu Lielezeram, Augstrozes Lielezeram, Dūņezeram, Katvaru ezeram, Lādes ezeram, Jumpravmuižas ezeru virknei, Āsteres ezeram un Bīriņu ezeram) apsaimniekošanai izveidota pašvaldības aģentūra un biedrības.

3.2.3. Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu apsaimniekošanu novada teritorijā organizē un kontrolē Limbažu novada pašvaldība saskaņā ar normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā, Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.-2013.g. un pašvaldības saistošajiem noteikumiem Nr.83 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanu Limbažu novadā”.

Ar atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem novadā nodarbojas SIA „Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija” (ZAAO). Pašvaldības teritorijā radītie sadzīves atkritumi tiek nogādāti uz reģionālo CSA poligonu „Daibe” Pārgaujas novada Stalbes pagastā.

Visas bijušās novada pagastu sadzīves atkritumu izgāztuves ir slēgtas un veikta to rekultivācija.

Pašvaldībā atkritumu apsaimniekošanā tiek piedāvāta šķiroto atkritumu vākšana, kur iespējams šķirot majsaimniecības darbības rezultātā radīto izlietotā papīra un kartona atkritumus, PET dzērienu pudeļu atkritumus, polietilēna atkritumus, metāla atkritumus (konservu kārbas u.c. sadzīves metālu atkritumi) un stikla iepakojumu (pudeles, burkas). Detalizētāku informāciju par atkritumu apsaimniekošanu novadā skatīt *1 sējumā Paskaidrojuma raksts*.

Pēc valsts statistikas pārskata „Nr.3-A” par bīstamajiem un sadzīves atkritumu datiem Limbažu novadā juridisko personu radītie atkritumi, kas nodoti ZAAO 2010.gadā sastādīja ~ 308,656 tonnas.

Secinājumi un ieteikumi:

- 1) Sadzīves atkritumu, būvniecības atkritumu un liela izmēra atkritumu savākšanu no fiziskajām un juridiskajām personām un izvešanu uz cieto sadzīves atkritumu poligonu „Daibe”, kas atrodas Pārgaujas novada Stalbes pagastā, nodrošina SIA „Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija”.
- 2) Limbažu novadā ir apstiprināti saistošie noteikumi Nr.83 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanu Limbažu novadā”.
- 3) Sadzīves atkritumu šķirošanas iespējas ir nodrošinātas visās novada teritoriālās vienībās – pagastos, galvenokārt novada nozīmes attīstības ciemos un novada ciemos.
- 4) Ieteikums pašvaldībai - palielināt atkritumu šķirošanai paredzēto konteineru (papīrs, stikls, plastmasa u.c.). skaitu, pēc iespējas aptverot lielāku novada teritoriju.

- 5) Nepieciešams izglītēt iedzīvotājus par atkritumu šķirošanas nozīmīgumu, veikt informatīvus pasākumus par šķirošanas efektivitāti un lietderīgumu, vajadzības gadījumā slēgt līgumu par atkritumu šķirošanu un savākšanu.
- 6) Ieviest Pāles pagastā dalīto atkritumu sistēmu, izvietojot šķiroto atkritumu konteinerus.

3.2.4. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas

Saskaņā ar VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra” izveidoto Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru (datus reģistram 2004. un 2005. gadā apzināja un sākotnēji izvērtēja pašvaldība sadarbībā ar Valmieras reģionālās vides pārvaldes speciālistiem), Limbažu novadā atrodas 1 piesārņota vieta un 45 potenciāli piesārņotas vietas (*objektu sarakstu skatīt I sējumā Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 17.pielikumu*).

Teritorijas, kas apzinātas kā potenciāli piesārņotas vietas, galvenie piesārņojuma iemesli, saistīti ar iespējamo grunts, gruntsūdens piesārņojumu ar naftas produktiem, agroķīmikālijām un uzkrātiem sadzīves atkritumiem.

Secinājumi un ieteikumi:

- 1) Potenciāli piesārņotas vietas ir grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma avots, iespējama arī piesārņojuma nonākšana artēziskajos ūdeņos. Līdz ar to potenciāli piesārņotājās vietās nepieciešams veikt regulāru gruntsūdens kvalitātes monitoringu, it īpaši šobrīd darbojošos objektos.
- 2) Par piesārņoto vai potenciāli piesārņoto vietu sanāciju atbildīgi piesārņotā nekustamā īpašuma īpašnieki vai to apsaimniekotāji.
- 3) Plānojot saimniecisko darbību piesārņotā vai potenciāli piesārņotā teritorijā, pirms tam jāveic augsnes, grunts un gruntsūdeņu analīzes, kā arī jānovērš vēsturiski radītais piesārņojums.
- 4) Pašvaldībai izstrādājot monitoringa ziņojumu Vides pārraudzības valsts birojam norādītajos gados, jāpievērš uzmanība piesārņoto vietu statistikai, t.i. vai piesārņotās vietas tiek sakoptas, rekultivētas, vai nepalielinās potenciāli piesārņoto vietu skaits, vai nav bijušas iedzīvotāju sūdzības par šīm vietām.

3.3. IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIEK ĪSTENOTS

Teritorijas plānojuma izstrādes nepieciešamību un to izstrādes kārtību vietējām pašvaldībām nosaka virkne normatīvo aktu.

Teritorijas plānojuma izstrādes procesā tiek apkopota un apzināta visa pieejamā informācija un augstāka līmeņa plānošanas un nozaru politikas dokumenti, kas var ietekmēt pašvaldības teritorijas attīstību. Apkopojot šo informāciju vienotā dokumentā, veidojas priekšstats par teritorijas izmantošanas perspektīvu. Teritorijas plānojums ir vienīgais dokuments, kas apskata visu pašvaldības teritoriju kopumā, nosaka prasības zemes transformācijai, sadalīšanai un plānotai (atļautai) izmantošanai. Teritorijas plānojuma izstrādes galarezultātā tiek izdoti

pašvaldības saistošie noteikumi, kuri ir saistoši gan iedzīvotājiem, gan uzņēmējiem, veicot jebkādu saimniecisko darbību novada administratīvā teritorijā.

Būtiskākā plānojuma sastāvdaļa ir teritorijas izmantošanas funkcionālais zonējums, kas nosaka katras konkrētas teritorijas atļauto izmantošanu, ievērtējot vides un sociāli – ekonomiskos apsvērumus, kā arī visa veida aizsargjoslas, kas tiek noteiktas teritorijas plānojumā saskaņā ar Aizsargjoslu likumu un aizsargjoslu noteikšanas metodiku. Limbažu novada teritorijas plānojumā izdalītās plānotās teritorijas tiek balstītas uz pašreizējo teritorijas izmantošanu un tās attīstības mērķiem.

Neizstrādājot vai neieviešot novadā teritorijas plānojumu, nākotnē var prognozēt konfliktu situācijas un neorganizētu pašvaldības teritoriju turpmāko apbūvi un apsaimniekošanu. Tas savukārt ievērojami apgrūtinātu vai pat izslēgtu atbilstošas infrastruktūras izveidi pilsētā, ciemos un apbūves teritorijās visā novadā. Būtu apgrūtināta ceļu, elektroapgādes, gāzes, ūdensvadu un citu infrastruktūras objektu plānošana. Ar teritorijas plānojumu var novērst situācijas, kad ražošanas teritorijas tiek izvietotas blakus rekreācijas un dzīvojamo ēku teritorijām u.c. publiskās apbūves teritorijām, kas neizbēgami radītu konfliktsituācijas un novestu pie dzīves un darba vides kvalitātes pasliktināšanās.

Nozīmīgu ietekmi uz iedzīvotāju dzīves un darba vides kvalitāti atstāj ražošanas un saimnieciskās darbības sfēras, kas saistītas ar emisijām apkārtējā vidē - galvenokārt gaisā, ūdeņos un augsnē. Svarīgākais apsvērums ir dabas aizsardzībai atvēlēto teritoriju norobežojums no tām. Pašvaldības teritorijā ir teritorijas, kam ir noteiktas īpašas vides un dabas aizsardzības un izmantošanas prasības, tās ir aizsargājamās dabas teritorijas – Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts, dabas liegumi, dabas pieminekļi, aizsargājamās jūras teritorijas, mikroliegumi un dabiskie biotopi.

Jāatzīmē, ka spēkā esošs pašvaldības teritorijas plānojums vienlaicīgi ir arī priekšnoteikums Eiropas Savienības strukturālo fondu līdzekļu sekmīgākai apgūšanai un ieviešanai.

4. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT

Kā teritorijas, kurās teritorijas plānojuma rezultātā var tik pieļautas būtiskas ietekmes ir noteiktas:

- īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti;
- lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas;
- dabas resursu izmantošanas teritorijas;
- blīvas apbūves (pilsētas, ciemu) un ražošanas teritorijas;
- piekrastes teritorija.

4.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

4.1.1. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (ZBR)

ZBR ir plaša teritorija, kurā starptautiski nozīmīgas dabas un ainaviskās vērtības tiek saglabātas, nodrošinot ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko attīstību.

ZBR kopējā teritorija no sauszemes aizņem 457 708 ha, no jūras akvatorijas – 17 806 ha. Limbažu novada teritorijā ZBR aizņem 86 796 ha jeb 74% no kopējās novada teritorijas.

<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Biosfēras rezervāts, ietilpst 27 dabas liegumi (Limbažu novadā - „Augstroze”, „Dūņezers”, „Dziļezers un Riebezers”, „Klagatu purvs”, „Maizezers”, „Niedrāju – Pilkas purvs”, „Purgaiļu purvs”, Vitupes ieleja”).
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Salacgrīvas, Rūjienas, Alojas, Mazsalacas, Naukšēnu novads, daļa Limbažu, Burtnieku, Valmieras, Strenču un Valkas novada.
<u>Platība:</u>	475 514 ha (457 708 ha sauszemes; 17 806 ha jūras akvatorijas).
<u>Dibināšanas gads:</u>	1997.
<u>Dabas vērtības:</u>	Biosfēras rezervāta mērķis nacionālā un starptautiskā nozīmē ir sasniegt līdzsvaru dabas daudzveidības aizsardzībā, ekonomiskās attīstības veicināšanā un kultūras vērtību saglabāšanā. Biosfēras rezervāts pārstāv starptautiski atzītas mērenajai mežu joslai raksturīgas sauszemes un Baltijas jūras piekrastes ekosistēmas. Lai nodrošinātu teritorijas ainavu, ekosistēmu, sugu un ģenētiskās daudzveidības saglabāšanu un veicinātu ilgtspējīgu ekonomisko attīstību biosfēras rezervāta teritorija ir iedalīta funkcionālajās zonās (ainavu aizsardzības zonas un neitrālā zona).
<u>Mērķis:</u>	Nacionālā un starptautiskā nozīmē sasniegt līdzsvaru dabas daudzveidības aizsardzībā, ekonomiskās attīstības veicināšanā un kultūras vērtību saglabāšanā.
<u>Likums:</u>	Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu (11.12.1997.)
<u>Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:</u>	MK noteikumi Nr.303 „Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (19.04.2011.).
<u>Citi plāni:</u>	Ainavu ekoloģiskais plāns.

4.1.2. Dabas liegumi

Limbažu novada teritorijā kopumā ir izveidoti 10 dabas liegumi, no kuriem 8 dabas liegumi atrodas ZBR teritorijā.

Dabas liegums „Dūņezers”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Ietilpst ZBR, Natura 2000 teritorija
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Limbažu un Katvaru pag.
<u>Platība:</u>	163 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	1977.
<u>Dabas vērtības:</u>	Teritorija veidota eitrofa ezera – Dūņezera aizsardzībai.

	Sastopamas lielas niedru un vilkvālīšu audzes. No ūdensaugiem dominē iegrimusī raglape. Īpaši nozīmīga teritorija ligzdojošiem ūdensputniem. No aizsargājamām putnu sugām sastopamas – lielais dumpis, ziemeļu gulbis, zivju ērglis, niedru lija, dzērve, ormanītis, kuitala u.c. Ezera palienēs parastās vīgriezes un ciņugrīšļa pļavas, kuras aizaug ar kārkliem.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Nav
<u>Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:</u>	Nav
Dabas liegums „Dziļezers un Riebezers”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Ietilst ZBR, Natura 2000 teritorija
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Limbažu pag.
<u>Platība:</u>	375 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	1977.
<u>Dabas vērtības:</u>	Dabas lieguma teritorija ietver subglaciālo iegultņu ezeru sistēmu ar Dziļezeri, kas ir viens no dziļākajiem ezeriem Latvijā. Dziļezeri un Riebezeri ietver ošu, skujkoku un jauktie meži. Nogāzēs dominē osis un goba. Teritorijā sastopami izcili Eiropas Savienības (ES) Biotopu direktīvas mežu biotopi – gravu un nogāžu meži, nogāzēs ošu mežs ar <i>Allium ursinum</i> un <i>Neckera pennata</i> . Nogāzēs sastopamas lakšu audzes, liela diametra ošu stumbri, kas īpaši piemēroti retām ksilofāgu sugām.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Dabas lieguma „Dziļezers un Riebezers” Dabas aizsardzības plāns laika periodam no 2008.gada līdz 2017.gadam, Latvijas Ornitoloģijas biedrība, 2007.g.
<u>Aizsargājamās teritorijas izmantošanas veidi:</u>	Prioritārā izmantošana – dabas aizsardzība. Pārējās teritorijas izmantošanas, kas jāorganizē tā, lai negatīvi neietekmētu teritorijas dabas vērtības – tūrisms un atpūta, lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība, medības.
Dabas liegums „Klagatu purvs”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Ietilst ZBR teritorijā. Natura 2000 teritorija
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Umurgas pagasts
<u>Platība:</u>	152 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	2004.
<u>Dabas vērtības:</u>	Lai aizsargātu ES Biotopu direktīvas biotopu – neskartu augsto purvu, pārejas purvu un slīkšņu un purvainu mežu aizsardzībai. Nelielas platības aizņem ozolu meži un melnalkšņu staignāji. Pārejas purvā izcilas ES Biotopu direktīvas 2.pielikuma sugas Lēzeļa lipares populācija.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Nav
<u>Aizsargājamās teritorijas izmantošanas veidi:</u>	Nav

Dabas liegums „Laugas purvs”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Natura 2000 teritorija
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Daļa no dabas lieguma teritorijas atrodas Limbažu novada Vidrižu pagastā, daļa Krimuldas novadā.
<u>Platība:</u>	755 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	1999.
<u>Dabas vērtības:</u>	Daudzu retu putnu aizsardzībai. Dabas lieguma teritorija nozīmīga vieta gan ligzdojošiem (lietuvaiņi, kuitalas, dzeltenie tārtiņi), gan caurceļojošiem putniem (zosis, pīles, dzērves). Teritorijā sastopami tādi aizsargājami biotopi kā neskarti augstie purvi, sūnu (augstie) purvi, pārejas purvi un slīkšņas, ieplakas purvos un purvaini meži.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Nav
<u>Aizsargājamās teritorijas izmantošanas veidi:</u>	Nav
Dabas liegums „Lielais un Pemmes purvs”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Natura 2000 teritorija
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Daļa no dabas lieguma teritorijas atrodas Limbažu novada Limbažu pagastā, daļa Krimuldas novadā.
<u>Platība:</u>	2625 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	1999.
<u>Dabas vērtības:</u>	Augstā tipa purvu masīva aizsardzībai. Purva klajā daļa, kā arī mežiem klātās pussalas un purva salas ir piemērotas reto plēsīgo putnu ligzdošanai. Purvā ir arī relatīvi daudz atklātu ūdeņu (ezeri un lāmas), kā arī pārmitru un dūkstainu vietu, kas piemēroti purva bridējputnu un ūdensputnu ligzdošanai.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Nav
<u>Aizsargājamās teritorijas izmantošanas veidi:</u>	Nav
Dabas liegums „Maizezers”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Ietilpst ZBR teritorijā. Natura 2000 teritorija
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Umurgas pagasts
<u>Platība:</u>	65 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	1977.
<u>Dabas vērtības:</u>	Teritorija izveidota ES Biotopu direktīvas biotopu – oligotrofu līdz mezotrofu augu sabiedrības minerālvielām nabadzīgās ūdenstilpnēs un to krastmalās, neskarti augstie purvi, pārejas purvi un slīkšņas un purvaini meži – aizsardzībai. Reta augu sabiedrība ar dzeloņsporu ezereni, Dortmanna lobēliju un retām ežgalvīšu sugām.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Nav
<u>Aizsargājamās teritorijas</u>	Nav

<u>izmantošanas veidi:</u>	
Dabas liegums „Niedrāju – Pilkas purvs”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Ietilpst ZBR teritorijā. Natura 2000 teritorija
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Dabas liegums atrodas Limbažu novada Pāles pagastā un Salacgrīvas novadā.
<u>Platība:</u>	1041 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	1987.
<u>Dabas vērtības:</u>	Teritorija izveidota nozīmīgu prioritāru ES Biotopu direktīvas 1.pielikuma biotopu – augsto purvu un purvainu mežu aizsardzībai. Teritorijā sastopams liels skaits aizsargājamo putnu sugu - melnais stārķis, sējas zoss, baltpieres zoss, ķīķis, mazais ērglis, rubenis, mežirbe, dzeltenais tārtiņš, kaijaks u.c.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Nav
<u>Aizsargājamās teritorijas izmantošanas veidi:</u>	Nav
Dabas liegums „Purgaiļu purvs”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Ietilpst ZBR teritorijā. Natura 2000 teritorija
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Limbažu pagasts un Umurgas pagasts
<u>Platība:</u>	340 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	1987.
<u>Dabas vērtības:</u>	Nozīmīga ES Biotopu direktīvas biotopu – augsto purvu (rietumu tipa ar ciņu mazmeldru) un purvainu mežu aizsardzības vieta. Tipiski ciņu – lāmu kompleksi purvā. Perifērijā pārejas purvs. Teritorijā konstatēts liels skaits ES Putnu direktīvas 1. un 2. pielikuma sugu: ragainais dūkuris, krīklis, rubenis, dzērve, dzeltenais tārtiņš, purva tilbīte, kaijaks, sudrabkaija u.c.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Nav
<u>Aizsargājamās teritorijas izmantošanas veidi:</u>	Nav
Dabas liegums „Vitrupe ieleja”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Ietilpst ZBR teritorijā. Natura 2000 teritorija.
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Dabas liegums atrodas Limbažu novada Viļķenes pagastā un Salacgrīvas novadā.
<u>Platība:</u>	126 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	2004.
<u>Dabas vērtības:</u>	Nozīmīga vieta nogāžu mežu saglabāšanā un retas ES Biotopu direktīvas 2.pielikuma sugas – spožā pumpurgliemeža saglabāšanā, kurai šī atradne ir viena no četrām zināmajām Latvijā. Konstatētas divas aizsargājamās augu sugas – lāsis un daudzgadīgā mēnesene, 9 aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas. Vitrupe ielejas nogāžu meži ir viena no trim lēcveida vīngliemeža atradnēm valstī. Daudzas mežaudzes atbilst meža

	atslēgas biotopu kritērijiem.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Dabas liegumam ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika periodam no 2006.gada līdz 2013.gadam.
<u>Aizsargājamās teritorijas izmantošanas veidi:</u>	MK noteikumi Nr.254 „Dabas lieguma „Vitrupes ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (24.03.2009.).
Dabas liegums „Augstroze”	
<u>Aizsardzības kategorija:</u>	Natura 2000 teritorija
<u>Administratīvais iedalījums:</u>	Dabas liegums atrodas Limbažu novada Umurgas pagastā un Kocēnu novadā
<u>Platība:</u>	Nav datu
<u>Dibināšanas gads:</u>	1977., kā dabas liegums kopš 2011.gada
<u>Dabas vērtības:</u>	Izveidota augsto, pārejas purvu, purvainu un platlapju mežu aizsardzībai. Daudz nacionālas un Eiropas nozīmes bezmugurkaulnieku, augu, sīkspārņu un putnu sugu. Nozīmīga zosu pārlidojumu vieta.
<u>Dabas aizsardzības plāns:</u>	Nav
<u>Aizsargājamās teritorijas izmantošanas veidi:</u>	Nav

4.1.3. Dabas pieminekļi

Ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi:	
Lauču dižakmens	
<u>Administratīvā teritorija:</u>	Skultes pagasts
<u>Normatīvie akti:</u>	MK 17.04.2001. noteikumi Nr.175 „Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem”
Dendroloģiskie stādījumi:	
Katvaru „Stirnu” dendroloģiskie stādījumi	
<u>Administratīvā teritorija:</u>	Katvaru pagasts
<u>Normatīvie akti:</u>	MK 20.03.2001. noteikumi Nr.131 „Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem”
Nabes Sibīrijas ciedrupriežu stādījumi	
<u>Administratīvā teritorija:</u>	Limbažu pagasts
<u>Normatīvie akti:</u>	MK 20.03.2001. noteikumi Nr.131 „Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem”
Alejas:	
Augstrozes lapegļu aleja	
<u>Administratīvā teritorija:</u>	Umurgas pagasts
<u>Normatīvie akti:</u>	MK 22.11.2005. noteikumi Nr.888 „Noteikumi par aizsargājamām alejām”
Jūras teritorija:	

Selga uz rietumiem no Tūjas	
<u>Administratīvā teritorija:</u>	Latvijas Republikas Baltijas jūras Rīgas līča austrumu daļā iepretim Saulkrastu, Carnikavas un Limbažu novadiem.
<u>Platība:</u>	58 600 ha
<u>Dibināšanas gads:</u>	2010.
<u>Dabas vērtības:</u>	Teritorija ir izveidota putnu sugu aizsardzībai, kuru populācijas lielumi aizsargājamā jūras teritorijā sasniedz starptautiski nozīmīgas vietas kritēriju. Šādas putnu sugas, kuru populācijas lielumi aizsargājamā jūras teritorijā sasniedz starptautiski nozīmīgas vietas kritēriju ir brūnkakla gārgale <i>Gavia stellata</i> , melnkakla gārgales <i>Gavia arctica</i> , un mazais ķīris <i>Larus minutus</i> . Abām gārģaļu sugām vieta nozīmīga gan ziemošanas, gan rudens un pavasara migrāciju laikā (maksimālais reģistrētais skaits ap 2500 īpatņu). Mazais ķīris teritoriju vislielākā skaitā izmanto pavasarī (virs 9000 īpatņu). Teritorijas dienvidu daļu regulāri izmanto arī lielie alki <i>Alca torda</i> .
<u>Normatīvie akti:</u>	MK 05.01.2010. noteikumi Nr.17 „Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām”
Dižkoki: Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) datu bāzes Īpaši aizsargājamo un reto koku reģistra datiem Limbažu novadā ir 31 dižkoks, kā arī dabas liegumos „Dūņezers un Riebezers” un „Vitrupe ieleja” atrodas arī dižkoki, kuri nav iekļauti LVĢMC datu bāzē (skatīt „Paskaidrojuma raksta Pielikumi” 4.pielikumu Limbažu novada dižkoki un potenciālie dižkoki).	

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldi īsteno Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā esošā Dabas aizsardzības pārvalde.

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanas pasākumi, kas noteikti Dabas aizsardzības plānā dabas liegumam „Dziļezers un Riebezers” skatīt 1. pielikumā.

4.1.4. Citas aizsargājamās dabas teritorijas, objekti

Limbažu novada teritorijā izveidoti mikroliegumi un noteikti dabiskie meža biotopi un piekrastes biotopi. Mikroliegumu saraksts dots *1 sējumā Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 5.pielikums*. Mikroliegumi pārsvarā izveidoti valsts mežu teritorijās, ko apsaimnieko AS „Latvijas Valsts meži”.

Bez valsts īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, pašvaldībā var atrasties vietējas aizsargājamās dabas teritorijas ar savu unikalitāti un kultūrvēsturisko vērtību.

Limbažu novada vietējas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas un objekti:

Nosaukums	Īss apraksts
Ārciema parks, Pāles pag.	Ainavisks parks ar 37 introducētajām koku un krūmu sugām, kā arī dižkoki.
Pēterkalna svētavots, Vidrižu pag.	Leģenda vēsta, ka pie šī avota atpūties cars Pēteris I
Bīriņu muižas parks, Vidrižu pag.	21 ha plašajā parkā ir 67 eksotisku koku sugas, tai skaitā punktainā

	krustābele un Moltkes liepa, aug ļoti dižas balzama un Sibīrijas baltegles un asā Kolorādo egle.
„Spēkozolu birzs”, Vidrižu pag.	Jaunajā „Spēkozolu birzī” būs latviešiem maģisks skaits ozolu – trejdeviņi. Šobrīd birzī ir iestādīti pirmie 9 ozoli. Jaunā birzs iekļauta „Spēkozolu pārgājienā”.
Sleiku dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 6,5 m
Bīriņu dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 6,1 m
Līču dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 5,4 m
Lauču dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 5,2 m
Igates dižozols, Vidrižu pag.	Apkārtmērs 5,1 m
Katvaru muižas aleja, Katvaru pag.	Aleja 3,391 km kopgarumā
Tiegažu muižas aleja, Katvaru pag.	Aleja 0,54 km kopgarumā
Ķipēnu muižas aleja, Katvaru pag.	Aleja 1,08 km kopgarumā

4.1.5. Kultūras pieminekļi

Limbažu novada teritorijā šobrīd valsts aizsardzībā, kas iekļauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, atrodas nekustamie un kustamie kultūras pieminekļi (detalizēts valsts aizsardzības kultūras pieminekļu saraksts dots *1 sējumā Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 6.pielikumā*):

- Arheoloģijas pieminekļi – senās dzīves vietas (senpilsēta, viduslaiku pilis, viduslaiku nocietinājums, apmetnes, pilskalns), senkapi, viduslaiku kapsētas, kulta vietas, elku kalniņš – 36 gab.;
- Arhitektūras pieminekļi – kulta celtnes (baznīcas), vecais pilsētas rātsnams, muižas apbūves - 17 gab.;
- Mākslas pieminekļi - altāris, sienu un griestu gleznojumi, interjera dekoratīva apdare, u.c. – 27 gab.;
- Vēsturisko notikumu vietas – dzimtas mājas - 2 gab.;
- Pilsētībūvniecības pieminekļi – Limbažu pilsētas vēsturiskais centrs - 1 gab.

Valsts kontroli kultūras pieminekļu aizsardzībā, kultūras mantojuma apzināšanu, izpēti un pieminekļu uzskaiti veic Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija.

Bez valsts aizsardzības kultūras pieminekļiem novadā ir arī novada nozīmes kultūrvēsturiski pieminekļi (saraksts dots *1 sējumā Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 7.pielikums*).

Teritorijas plānojumā noteiktie risinājumi:

- 1) Grafiskajā daļā attēlotas *Natura 2000* teritorijas robežas un to funkcionālās zonas robežas, kā arī attēloti dabas pieminekļi, citas aizsargājamas dabas teritorijas un objekti (piekrastes biotopi), vietējas nozīmes aizsargājamas dabas teritorijas un objekti.
- 2) Grafiskajā daļā attēlotas ZBR ainavu plānā izstrādātās ainavu telpas, kas skar Limbažu novada teritoriju.
- 3) Grafiskajā daļā attēloti valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi un to aizsargjoslas (aizsardzības zonas).
- 4) Grafiskajā daļā attēloti arī novada nozīmes kultūras pieminekļi.

- 5) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un objektu izmantošanu saskaņā ar šo teritoriju aizsardzības un izmantošanas regulējošiem normatīvajiem aktiem (vispārējiem un individuāliem).
- 6) Dabiskajos meža biotopos aizliegta mežsaimnieciskā darbība.
- 7) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsardzībai (vispārīgās prasības visiem valsts aizsardzības kultūras pieminekļiem un atsevišķas prasības Limbažu pilsētas vēsturiskā centra attīstībai un apsaimniekošanai) saskaņā ar šo teritoriju aizsardzības un izmantošanas regulējošiem normatīviem aktiem.

4.2. Lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas

Limbažu novadā meži aizņem 57 480,5 ha jeb 49% no novada kopplatības. Lielu īpatsvaru sastāda purvi - 6 %. Lielākās mežu platības atrodas Viļķenes pagastā (12 710,8 ha), Limbažu pagastā (10 308,9 ha) un Umurgas pagastā (9 200,4 ha). Meža resursu bagātība ir svarīgs priekšnosacījums mežsaimniecības tautsaimniecības attīstībai novadā, bet vienlaikus saglabājot dabiskās dabas vērtības. Lauksaimniecības zemes novadā aizņem 41106,3 ha jeb 35% no novada kopējās teritorijas, kas nosaka lauksaimnieciskās ražošanas nozares daudzveidību.

Teritorijas plānojumā noteiktie risinājumi:

- 1) Tiek izslēgtas spēkā esošajos novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumos noteiktās „nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijas”, jo tās neatbilst šobrīd spēkā esošajos 12.10.2010. MK noteikumos Nr.977 „Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām” noteiktajiem nosacījumiem nacionālas nozīmes lauksaimniecības nogabaliem.
- 2) Grafiskajā daļā attēlotas lauku zemes (L) un meža zemes (M).
- 3) Tiek noteiktas jaunveidojamās zemesgabala platības lauksaimniecības zemēs – 2 ha, izņemot lauksaimniecības zemes, kas atrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā ārpus ciemu teritorijas – 3 ha.
- 4) Tiek noteiktas jaunveidojamās zemesgabala platības meža zemēs – 2 ha, izņemot meža zemes, kas atrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā ārpus ciemu teritorijas – 3 ha.
- 5) Savukārt īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (*Natura 2000*) jaunveidojamā zemesgabala minimālā platība dabas liegumos „Vitupes ieleja” noteikta 10 ha (izņemot īpašumus neitrālajā zonā) un „Dziļezers un Riebezers” - 3 ha (izņemot infrastruktūras un inženierkomunikācijas būvniecībai), saskaņā ar šo teritoriju individuāliem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.
- 6) Atļauta lauksaimniecības zemju lietošanas veidu maiņa apbūvei, mežsaimniecībai vai ūdenssaimniecībai, savukārt lauksaimniecības zemju lietošanas veidu maiņai zemesgabaliem, kas atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, papildus atļauja jāsāņem un jāsaskaņo ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrāciju.
- 7) Meža zemes transformāciju iespējams veikt saskaņā ar pastāvošo valsts normatīvo aktu prasībām.

- 8) Noteiktas apmežojamās teritorijas plānojumā netiek noteiktas, to iespējams veikt lauksaimniecības zemēs. Lauksaimniecības zemju lietošanas veidu maiņai zemesgabaliem, kas atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, papildus atļauja jāsaņem un jāsaskaņo ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrāciju.

4.3. Dabas resursu izmantošanas teritorijas

4.3.1. Zemes dzīļu izmantošanas teritorijas

Zemes dzīļu izmantošanas teritorijas:

- pazemes ūdeņu ieguve – dzeramā ūdens ieguves vajadzībām un saimnieciskām vajadzībām (artēzisko urbumu sarakstu skatīt *I sējums Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 16.pielikums*);
- derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (kūdras ieguves atradnes un būvmateriālu izejvielu atradnes).

Limbažu novada teritorijas plānojumā izpētītie un izmantojamie derīgo izrakteņu ieguves karjeri norādīti ar mērķi, lai parādītu pašreizējās un plānotās novada teritorijā esošās un plānotās māla, smilts, smilts - grants un kūdras ieguve vietas. Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas skatīt *I sējumā Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 1.pielikums*.

4.3.2. Ūdenssaimniecībā un enerģētikā izmantojamās teritorijas

Limbažu novada teritorijas plānojumā ūdeņu jeb ūdenssaimniecības attīstības teritorijas ir visi teritorijā esošie dabiskie (jūra, upes, ezeri) un mākslīgie (dīķi, kanāli) ūdensobjekti. Ūdensobjektu saraksts dots *I sējumā Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 3.pielikums*. Novadā uz ūdensobjektiem izveidotas divas hidroelektrostacijas – Aģes HES uz Aģes upes un Robežnieku HES uz Dzirnupes.

Teritorijas plānojumā noteiktie risinājumi:

1) Teritorijas plānojumā tiek noteiktas Ražošanas teritorijas (R) apakšzonējums Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (RD), kas noteiktas un grafiski attēlotas izpētes rezultātā, kur ir konstatēta derīgo izrakteņu atradne, kurā izrakteņu daudzums, kvalitāte un ieguves apstākļi ir izvērtēti un kuru praktiska izmantošana ir iespējama, kā arī tiek veikts darbu komplekss derīgo izrakteņu iegūšanai atradnē.

2) Teritorijas plānojums pieļauj derīgos izrakteņus iegūt arī lauku (L) un meža (M) teritorijās, ar nosacījumu, ja tas nav pretrunā ar dabas aizsardzības un citu normatīvo aktu prasībām, pirms tam veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu vai transformāciju. Lai uzsāktu derīgo izrakteņu ieguvi, nepieciešams veikt detālu to ģeoloģisko izpēti. Derīgo izrakteņu ieguvi drīkst veikt atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Jebkura veida izpēte, projektēšana un būvniecība teritorijās, kur atrodas derīgie izrakteņi, ir veicama, saskaņojot darbību ar valsts uzraudzības iestādēm un saņemot Limbažu novada pašvaldības atļauju.

- 3) Pēc derīgo izrakteņu ieguves beigām ieguvējam jāveic rekultivācija, kuras mērķis ir nodrošināt pilnvērtīgu ieguves vietas turpmāku izmantošanu pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas, novērst draudus iedzīvotāju veselībai un dzīvībai un apkārtējai videi, kā arī sekmēt ieguves vietas iekļaušanos ainavā.
- 4) Noteiktas Labiekārtotas apzaļumotas un dabas pamatnes teritorijas (Z) apakšzonējums Ūdeņu teritorijas (ZŪ) - dabiskas vai mākslīgas ūdensteces un ūdenstilpnes ar galveno atļauto izmantošanu - ūdens uzkrāšana un novadīšana, zivsaimniecība un zvejniecība, rekreācija, enerģētika, peldvietas u.c.
- 5) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas un grafiskajā daļā attēlotas virszemes ūdensobjektu un Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas, krasta erozijas vietas, kā arī applūstošās teritorijas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu.
- 6) Teritorijas plānojumā norādītas upes, uz kurām aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus.
- 7) Dabas lieguma „Dziļezers un Riebezers” dabas lieguma zonā aizliegts pārvietoties ar ūdens motocikliem, motorlaivām un kuteriem, kuru mehāniskā dzinēja jauda pārsniedz 3,7 kW, izņemot valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas, kuras pilda dienesta pienākumus, kā arī pilnvarotās personas, kuras kontrolē vides normatīvo aktu ievērošanu, tajā skaitā zveju.
- 8) Dabas lieguma „Vitrupe ieleja” dabas lieguma zonā uz Vitrupe aizliegts būvēt un ierīkot hidrotehniskas būves un meliorācijas sistēmas, kā arī visā dabas lieguma teritorijā aizliegts rīkot ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības.
- 9) Pārējos dabas liegumos - „Dūņezers”, „Maizezers” un „Augstroze”, kuriem nav izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nosaka, ka ir aizliegts pārvietoties pa virszemes ūdensobjektiem ar kuģošanas un citiem peldošiem līdzekļiem, kuru mehāniskā dzinēja jauda pārsniedz 3,7 kW, izņemot valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas, kuras pilda dienesta pienākumus, kā arī pilnvarotās personas, kuras kontrolē vides normatīvo aktu ievērošanu, tajā skaitā zveju, pārvietoties ar ūdens motocikliem, kā arī rīkot ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības.

4.4. Blīvas apbūves (pilsētā, ciemos) un ražošanas teritorijas

Limbažu novada teritorijas plānojums paredz saglabāt vēsturiski veidojušos vienmērīgo un policentrisko apdzīvojuma struktūru, turpinot attīstīt reģiona nozīmes attīstības centru – Limbažu pilsētu, kas vienlaikus pilda novada administratīvās un pakalpojuma funkcijas, kā arī novada nozīmes attīstības centrus un novada ciemus. Kā specifiska iezīme ne tikai Limbažu novadā, bet visā valstī, ir vasarnīcu apbūves teritorijas, kas vēsturiski tika izveidotas, pieļaujot apbūvi mazos un nelabiekārtotos zemes gabalos bez atbilstošas transporta infrastruktūras. Vasarnīcu apbūves teritorijās ir veikta kapitālu dzīvojamo ēku būvniecība. Vasarnīcu apbūves ciemi ir saglabājami, veicinot tajos apkalpes objektu izveidi, un iespēju robežās nodrošinot inženierkomunikācijas un ielu tīklu, kā arī veicinot apbūves blīvuma samazināšanos.

Ārpus novada blīvi apdzīvotām vietām, Limbažu novada teritorijas telpisko uzbūvi veido galvenokārt lauksaimniecības, mežsaimniecības, ūdeņu teritorijas, viensētu un viensētu grupu

apbūve. Viensētas lauksaimniecības zemēs ir saglabājamās kā īpaša apdzīvojuma struktūras sastāvdaļa, kas vēsturiski atradusies lauku telpā un veido Latvijai raksturīgo lauku kultūrainavu.

Pilsētas un ciemu teritorijā, piesaistot Eiropas Savienības fondu līdzfinansējumu, aktīvi tiek realizēti un plānoti ūdenssaimniecības attīstības projekti. Realizētos un plānotos projektus skatīt *I sējumā Paskaidrojuma raksts. Pielikumi. 15.pielikumā.*

Teritorijas plānojumā noteiktie risinājumi:

- 1) Teritorijas plānojumā turpina attīstīt blīvi apdzīvotās vietas, paredzot mazāk blīvas apbūves pāreju no savrupmāju apbūves teritorijām (DZS) uz lauku tipa apbūves teritorijām (DZL). Atsevišķi apbūves rādītāji tiek izvirzīti blīvi apdzīvotām teritorijām piekrastē.
- 2) Teritorijas plānojums neparedz jaunu ciemu veidošanu, bet paredz samazināt esošo ciemu robežas un atsevišķu ciemu statusu atcelšanu, pamatojot to ar demogrāfisko situāciju novadā, pēc jaunu mājojumu pieprasījuma, izvērtējot esošo inženierkomunikāciju un transporta infrastruktūru esošo ciemu robežās.
- 3) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos tiek noteikti apbūves rādītāji, atļautās izmantošanas, palīgizmantošanas un citas prasības atsevišķu teritoriju izmantošanai.
- 4) Teritorijas plānojumā tiek noteikts funkcionālais zonējums Ražošanas teritorijas (R) ar 3 apakšzonējumiem.
- 5) Limbažu pilsētas ZA un A daļā tiek saglabāta un attīstīta darījumu, ražošanas un noliktaņu apbūve, šī teritorija pilsētā veidojusies 20.g. 60-tajos un 70-tajos gados. Šeit ir brīvas, neapbūvētas teritorijas, lai teritorijā perspektīvā izveidotu Limbažu pilsētas industriālo parku. Teritorijas aptuvenā kopējā platība 109 ha, pieejamās inženierkomunikācijas - ūdensvads, daļēji kanalizācija, sakaru kabeļi, siltumapgāde, satiksmes infrastruktūra un ģeogrāfiskais novietojums attiecībā pret valsts reģionāliem autoceļiem. Šajā teritorijā netiek atbalstīta dzīvojamā sektora apbūve, tiek respektēta esošā dzīvojamā apbūve, paredzot atdalīt ar zaļo joslu esošo dzīvojamo apbūvi no plānotām ražošanas teritorijām.
- Pārējā novada teritorijā tiek saglabāta esošās ražošanas apbūves teritoriju attīstības teritorijas, lielākoties tas ir padomju laika kolhozu saimniecību mantojums – mehāniskās darbnīcas, fermu kompleksi, gateri, kaltes, noliktavas u.tml. objekti.
- 6) Teritorijas plānojums paredz lauksaimnieciskās ražošanas teritorijas (RL), plānotas galvenokārt ciemos un pārējā lauku teritorijā. Tās primāri domātas lauksaimnieciskā rakstura uzņēmumu apbūvei, t.i., lauksaimniecības produkcijas ražošanas un pārstrādes uzņēmumi, kā arī ietver lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas novietnes, intensīvās audzēšanas kompleksus un lauksaimniecības apkalpes objektus – tehniskas novietnes, apkopes un remontu vietas u.tml. objekti.

7) Teritorijas plānojums nosaka, ka plānotajām darbībām, kas atbilst likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998.) 1.pielikumam, jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, plānotajām darbībām, kas atbilst likuma 2.pielikumam, jāveic sākotnējais izvērtējums saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

4.5. Piekrastes teritorija

Limbažu novada administratīvā teritorija robežojas ar Rīgas jūras līča piekrasti 5 km garumā. Piekrastes teritorijā atrodas Skultes pagasta Vārzas un nedaudz arī Ziemeļblāzmas ciems, kā arī Z virzienā - neliela lauku teritorija. Piekrastes ciemi vēsturiski veidojušies kā dārzkopību sabiedrības ar mērķi Rīgas iedzīvotājiem izveidot vasaras atpūtas māju ar nelielu piemājas dārziņu. Laika gaitā dārzkopību sabiedrību veidošanas mērķis ir mainījies, arvien vairāk sezonas vasaras mājas pārveidojot par patstāvīgi apdzīvojamām ēkām, palielinot zemesgabalus un paplašinot apbūves blīvumu. Dārzkopības sabiedrības iekļautas Vārzas un Ziemeļblāzmas ciemos.

Definētās problēmas piekrastē⁴:

1. Piekrastes attīstību ierobežo atbilstošas infrastruktūras trūkums:
  - centralizēto inženierkomunikāciju trūkums – ūdenssaimniecības attīstības problēmas;
  - normatīvo aktu prasībām neatbilstoša platuma ielas, kas rada piekļūšanas, apgrīšanās un stāvēšanas problēmas glābšanas dienestam un operatīvajam transportam;
  - cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem nav pielāgotas piekļuves vietas pludmalei;
  - trūkst sabiedriskās piekļuves (ceļi, ielas vai takas) pludmalei, ko ierobežo apbūve (ēkas, būves);
  - esošās publiskās infrastruktūras (stāvlaukumi, ceļi, gājēju ceļi, kas ved uz jūru) ietilpība un kvalitāte vasaras sezonā.
2. Piekrastes pārvaldības instrumentu trūkums:
  - nekustamā īpašuma, kas pieder pašvaldībai, trūkums;
  - esošais normatīvais regulējums par zemes īpašumtiesībām piekrastē, valsts, pašvaldības un privāto zemju īpašnieku kompetences piekrastes apsaimniekošanā un erozijas krastu ierobežošanā;
  - nav noteikta piekrastes pašvaldības kompetence jūras telpiskajā plānošanā.

Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011.-2017.gadam⁵ nosaka, ka:

- piekrastes nozīmīgākā vērtība un attīstības resurss ir vienotais piekrastes dabas un kultūras mantojums;
- piekrastes izmantošanas pamatprincips ir ilgtspējīga attīstība;
- piekrastes telpiskās attīstības politikas mērķis – ekonomiski aktīva, daudzfunkcionāla telpa, kurā klimata pārmaiņu ietekme tiek mazināta ar kvalitatīvas infrastruktūras izveidi un tiek īstenota laba pārvaldība.

⁴Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam. Paskaidrojuma raksts. 1.redakcija (SIA „Reģionālie projekti”)

⁵ Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011. – 2017.gadam, Rīga, 2011.

Lai sasniegtu noteikto mērķi, pamatnostādnes izvirza divus apakšmērķus un divus rīcības virzienus, prioritāri nodrošinot piekrastes infrastruktūras attīstību, ievērojot ilgtermiņa prognozes par klimata pārmaiņu ietekmi un ainaviskās vērtības.

Teritorijas plānojumā noteiktie risinājumi:

- 1) Izstrādājot Limbažu novada teritorijas plānojumu noteikta piekrastes plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana, noteiktas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas - krasta kāpu aizsargjosla ārpus ciema teritorijas 300 m, ciemā 150 un 300m, iekļaujot tajā īpaši aizsargājamus biotopus, jūras aizsargjosla un ierobežotas saimnieciskās darbības josla līdz 5 km platumā (līdz valsts galvenajam autoceļam A1).
- 2) Grafiskajā daļā attēlotas krasta erozijas teritorijas.
- 3) Teritorijas funkcionālajā zonējumā atsevišķi izdalīti apakšzonējumi (DzS1, lauku un mežu zemes krasta kāpu aizsargjoslā ciema un ārpus ciema teritorijā) piekrastes teritorijas plānotai (atļautai) izmantošanai (*skatīt Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*).

Secinājumi, ieteikumi:

- 1) Līdz ar nekustamā īpašuma atgūšanu piekrastē, pašvaldības īpašumā vai lietojumā nav neviens nekustamais īpašums, kas apgrūtinā pamatnostādnēs izvirzītā prioritārā uzdevuma – piekrastes infrastruktūras attīstību, realizēšanu.
- 2) Vārzas ciema teritorijas attīstība notikusi izklīdēti gar piekrasti, kas turpmākajā teritorijas plānošanā nav paredzēta.
- 3) Ieteikums pašvaldībai – sakarā ar to, ka piekrastē nav pieejamas centralizētas inženierkomunikācijas, galvenokārt problēmas rada atbilstoši attīrītu notekūdeņu novadīšana vidē, paredzēt kā pasākumu detālplānojuma izstrādes ietvaros - ieplānot centralizētu notekūdeņu novadīšanu no vairākiem nekustamiem īpašumiem un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecību. Kā arī paredzēt un nodrošināt normatīviem atbilstoša platuma ielu tīkla attīstību.
- 4) Ieteikums pašvaldībai – piekrastes infrastruktūras attīstībai, krasta erozijas pasākumu risināšanai, kā arī jūras piekļuves risināšanai paredzēt izstrādāt lokālplānojumu vai detālplānojumu.

5. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS

Izstrādājot Limbažu novada teritorijas plānojumu būtiskās vides problēmas var saistīt ar plānoto dažāda veida apbūves teritoriju un saimnieciskās darbības attīstību, kā rezultātā izmainās zemes lietojuma veidi, ainavu fragmentācijas izmaiņas, pastāv draudi virszemes un pazemes ūdens kvalitātei, kas saistīta ar antropogēnās slodzes pieaugumu, radīto sadzīves un bīstamo atkritumu pieaugumu.

Limbažu novada teritorijas plānojums ir daudzpusīgs plānošanas dokuments, kurā piedāvātās plānotās aktivitātes, iespējams, atstās noteiktu pozitīvu vai negatīvu ietekmi konkrētā teritorijā un visā novadā kopumā.

Izvērtējot teritorijas plānojuma plānotās saimnieciskās aktivitātes, veidojas priekšstats par jomām, kurām būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība:

- 1) plānotās saimnieciskās darbības – derīgo izrakteņu ieguves, apmežošanas, meža zemju transformācija un lauku zemju lietošanas mērķu maiņu sabalansēšana ar dabas aizsardzības interesēm;
- 2) esošo blīvi apdzīvoto vietu apsaimniekošana, jaunu apbūves teritoriju veidošanās;
- 3) kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana;
- 4) pamesto un neapsaimniekoto artēzisko urbumu konkretizēšana, apzināšana un tamponēšana;
- 5) piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apsekošana un rekultivācija;
- 6) sabiedrības izglītošana par videi draudzīgu rīcību un resursu apsaimniekošanu.

Jāparedz nepieciešamais inženierkomunikācijas nodrošinājums – ūdensapgāde, notekūdeņu savākšana, elektroapgāde, sakaru komunikācijas pēc nepieciešamības pirms katras jaunas neapbūvētas teritorijas vai vasarnīcu teritoriju attīstības. Detālpplānojumos vai būvprojektā jāparedz detalizēti ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas risinājumi. Teritorijas plānojums nosaka, ka ciemos pēc iespējas jāparedz plānotās apbūves pieslēgšana esošai centralizētai ūdensapgādei, notekūdeņu savākšana, attīrīšana un novadīšana jāveic atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

6. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

6.1. STARPTAUTISKIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Starptautiskie mērķi vides aizsardzības jomā ir ietverti starpvalstu konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās.

- Konvencija par bioloģisko daudzveidību, Riodežaneiro (1992.)

Konvencija „Par bioloģisko daudzveidību” akceptēta Saeimā 1996. gadā.

Konvencijas izpratnē bioloģiskā daudzveidība ir visu dzīvo būtnu - augu, dzīvnieku, sēņu un mikroorganismu daudzveidība uz Zemes. Konvencija „Par bioloģisko daudzveidību” dod šādu definīciju: „Bioloģiskā daudzveidība nozīmē dzīvo organismu formu dažādību visās vidēs, tai skaitā sauszemes, jūras un citās ūdens ekosistēmās un ekoloģiskajos kompleksos, kuru sastāvdaļas ir; tā ietver daudzveidību sugas ietvaros, starp sugām un starp ekosistēmām”.

Konvencijas uzdevumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana. Galvenais uzdevums dalībvalstīm ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un tās ilgtspējīgas izmantošanas jautājumu integrēšana jau esošajās valsts stratēģijās, plānos un programmās un nepieciešamo stratēģiju un citu dokumentu izstrādāšana.

Riodežaneiro konvencijas ieviešanai Latvijā ir izstrādāta Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma (VIDM, 1999.). Ņemot vērā Latvijas neskartās dabas bagātības, Latvijā kā prioritāte dabas aizsardzībā un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā ir noteikta *in situ* aizsardzība.

- **Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību, Bernes konvencija (1979.).**

Konvencijas mērķi ir aizsargāt savvaļas floru un faunu, to dabiskās dzīvotnes, īpaši sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība. Īpaši akcentēta apdraudēto un izzūdošo sugu aizsardzība.

Bernes konvencijas pielikumos iekļautas Eiropas aizsargājamās sugas (īpaši aizsargājamās augu sugas, īpaši aizsargājamās dzīvnieku sugas, aizsargājamās dzīvnieku sugas, un aizliegtie nonāvēšanas, gūstīšanas un citādas izmantošanas līdzekļi un paņēmieni). Eiropas valstis, kuras pievienojas šai konvencijai, apņemas aizsargāt šo sugu dzīvotnes. Valsts arī apsola izplatīt informāciju par šīm sugām sabiedrībā, un uzlabot izglītību vispārīgo savvaļas sugu un to biotopu aizsardzību.

- **Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību, Bonnas konvencija (1979.).**

Bonnas konvencijas mērķis ir aizsargāt migrējošos putnus visā to areālā. Šī konvencija deklarē migrējošo sugu saglabāšanos nozīmīgumu un šim mērķim lietojamo pasākumu saskaņošanu starp areāla valstīm, un, kur tas ir iespējams un ir mērķtiecīgi, sevišķu uzmanību veltot tām migrējošām sugām, kuru aizsardzības statuss ir nelabvēlīgs, kā arī veicot individuālā kārtā vai sadarbībā atbilstošus pasākumus, kas nepieciešami šādu sugu vai to dzīves vides saglabāšanai.

Eiropas Savienības likumdošanā par dabas aizsardzību pastāv direktīvas: **direktīva „Par dabisko biotopu, savvaļas sugu un dzīvnieku aizsardzību”, direktīva „Par savvaļas putnu aizsardzību” un Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2000/60/EK.** Starptautiskie normatīvie dokumenti bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas jomā ir ratificēti Latvijā un iestrādāti nacionālajā likumdošanā.

Padomes direktīva 92/43/EEK „Par dabisko biotopu un savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzību” jeb Biotopu direktīva – vienota Eiropas ekoloģiskā tīkla Natura 2000 izveide, veicinot izpēti un zinātnisko darbu. Eiropas kopienas padome izveidoja saskaņotu Eiropas ekoloģisko tīklu, kurā apvienotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, un kuru nosaukums ir Natura 2000. Kopš 2004.gada arī Latvija ir izveidojusi savu daļu no šī tīkla. Teritoriju izveidošanas pamatnosacījums ir visā Eiropā retu un apdraudētu augu un dzīvnieku sugu un to dzīves vietu (biotopu) aizsardzība.

Latvijā Natura 2000 teritorijas kopā aizņem 11,9 % no valsts platības. Šīm teritorijām ir atšķirīgi aizsardzības un apsaimniekošanas režīmi – no minimāliem ierobežojumiem aizsargājamo ainavu apvidos līdz pat pilnīgam saimnieciskās darbības aizliegumam dabas rezervātos. Dabas liegumi novada teritorijā ir noteikti kā Natura 2000 teritorijas saskaņā ar Biotopu direktīvas prasībām.

Padomes direktīva 79/409/EEK „Par savvaļas putnu aizsardzību” jeb Putnu direktīva. Direktīvas mērķis ir aizsargāt, pārzināt un uzraudzīt putnu sugas, putnu sugu dzīvotņu daudzveidību un teritoriju, kā arī noteikt to izmantošanas normas.

Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai skaitliski uzturētu putnu sugu populācijas tādā līmenī, kas pirmkārt atbilst ekoloģijas, zinātnes un kultūras prasībām, tajā pašā laikā ņemot vērā saimnieciskās un rekreatīvās prasības, lai tuvinātu šo sugu populācijas minētajam līmenim.

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2000/60/EK, kuras mērķis ir aizsargāt un uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu ekosistēmu stāvokli un veicināt ilgtspējīgu ūdeņu lietošanu, ieviešot integrētu upju baseinu apsaimniekošanas procesu.

Direktīvas prasības ir iestrādātas „Ūdeņu apsaimniekošanas likumā” (12.09.2002.). Saskaņā ar šo Direktīvu dalībvalstīm jānosaka to teritorijā, atrodos atsevišķu upju sateces baseinus un jāpievieno tos noteiktam upes sateces baseina apgabalam. Upes sateces baseins, kas atrodas vairāku dalībvalstu teritorijā, jāpievieno starptautiskam upes sateces baseina apgabalam.

Likuma pamatmērķis ir līdz 2015.gada beigām visās ūdenstilpēs nodrošināt tajā noteikto pazemes un virszemes ūdeņu kvalitāti. Lai to panāktu, līdz 2009.gada beigām katram upju sateces baseinu apgabalam bija jāizstrādā apsaimniekošanas plāns un pasākumu programma šī plāna īstenošanai. Limbažu novada ūdensobjekti ietilpst Gaujas upes baseina apgabalā.

Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvencija (26.04.2002.) – nosaka informāciju sabiedrības dalībai lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem.

6.2. NACIONĀLIE VIDES AIZSRADZĪBAS MĒRĶI

„**Vides aizsardzības politikas plāns Latvijai**” (1995.) – politikas dokuments, uz kura pamata ir noteiktas prioritātes šobrīd realizētajai vides politikai. Vides politikas plāns nosaka, ka teritorijas plānošana ir vides aizsardzības politikas īstenošanas līdzeklis, ar kura palīdzību iespējams regulēt sabiedrības mijiedarbību ar vidi, izvirzīt nosacījumus un prasības atsevišķu vides aizsardzības problēmu risināšanai. Teritoriālā plānošana veic preventīvās vides aizsardzības funkcijas.

Vides monitoringa programma nosaka kārtību, kādā veicams vides monitorings. Vides monitoringa programmas izpildi koordinē Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs.

„**Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes**” (Ministru Kabineta 15.08.2002. rīkojums Nr.436) ir dokuments, kas nosaka valsts līmeņa rīcības ilgtspējības nodrošināšanai svarīgākajās tautsaimniecības nozarēs. 2004. gadā Vides ministrija atskaitījās par pamatnostādņu ieviešanu, un secināja, ka daudzās tautsaimniecības nozarēs noteikto mērķu ieviešanas sekmes nav pārbaudāmas (nav iegūstami dati), nav uzsākti pasākumi, kas paredz jaunu monitoringa programmu ieviešanu, datu apstrādi un informācijas plūsmas uzlabošanu.

Ilgtspējīga attīstība teritorijas plānojuma kontekstā ir racionāla, ar iedzīvotāju vajadzībām sabalansēta teritorijas attīstība, kur pietiekama vieta ir ierādīta pašvaldības funkciju realizācijai – publisko un koplietošanas objektu un teritoriju izvietojumam, uzņēmējdarbības veicināšanai,

vienlaicīgi saglabājot labākās teritorijas un resursus iedzīvotāju atpūtai un individuālās apbūves attīstībai.

Vispārējie un speciālie vides un dabas aizsardzības regulējošie tiesību akti:

- 1) Latvijas Republikas (LR) likums „Vides aizsardzības likums” (02.11.2006.) nosaka resursu ilgtspējīgu izmantošanu, valsts pārvaldes institūciju un pašvaldību institūciju kompetenci vides aizsardzībā un dabas resursu izmantošanā, LR iedzīvotāju tiesības uz kvalitatīvu dzīves vidi, LR iedzīvotāju pienākumus vides aizsardzībā un dabas resursu izmantošanā, sabiedrības tiesības saņemt informāciju par vidi un piedalīties ar vides aizsardzību saistītu lēmumu pieņemšanā.
- 2) LR likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (02.03.1993.) nosaka aizsargājamo teritoriju kategorijas un nepieciešamību tām izstrādāt dabas aizsardzības plānus, individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus un nosaka *Natura 2000* teritorijas valstī.
- 3) LR likums „Sugu un biotopu aizsardzības likums” (16.03.2000.) regulē sugu un biotopu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību, veicina populāciju un biotopu saglabāšanu, kā arī regulē īpaši aizsargājamo sugu un biotopu noteikšanas kārtību. Likums nosaka valsts pārvaldes un institūciju kompetenci, un zemes īpašnieku un pastāvīgo lietotāju pienākumus un tiesības sugu un biotopu aizsardzībā, kā arī nepieciešamību veikt sugu un biotopu monitoringu. Pašvaldības teritorijā valsts mežos ir vairākas dabisko meža biotopu teritorijas.
- 4) LR likums „Aizsargjoslu likums” (25.02.1997.) nosaka aizsargjoslu veidus un aprobežojumus katrā no tiem.
- 5) LR likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998.) un 23.03.2004. Ministru Kabineta (MK) noteikumi Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”, kas precīzi reglamentē likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteikto prasību izpildes mehānismu, paredz, ka stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums jāveic plānošanas dokumentiem, kas var ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*).
- 6) MK noteikumi Nr.234 „Par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību” (28.03.2006.) nosaka īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību. Daudziem Limbažu novada teritorijā esošajiem dabas liegumiem vēl nav izstrādāti dabas aizsardzības plāni.
- 7) MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (16.03.2010.) nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību, tajā skaitā pieļaujamos un aizliegtos darbības veidus aizsargājamās teritorijās, kā arī aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugus un tās lietošanas un izvietojuma kārtību. Līdz dabas liegumu individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu apstiprināšanai Ministru Kabinetā, spēkā ir šie noteikumi attiecībā uz dabas liegumu aizsardzību un apsaimniekošanu un tajos veicamajām saimnieciskām darbībām.

8) MK noteikumi Nr.212 „Noteikumi par dabas liegumiem” (15.06.1999.) nosaka dabas liegumu robežas un teritoriju aizsardzības statusu.

9) MK noteikumi Nr.131 „Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem” (20.03.2001.).

10) MK noteikumi Nr.421 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” (05.12.2000.) nosaka to biotopu sarakstu, kuri Latvijā ir reti un apdraudēti. Plānošanas teritorijā atrodas pieci biotopi.

11) MK noteikumi Nr.45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” (30.01.2001.) nosaka mikrolieguma izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību un to aizsardzības nosacījumus, kā arī nosaka tās augu un dzīvnieku sugas, kurām veidojami mikroliegumi.

7. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

7.1. TIEŠĀS UN NETIEŠĀS IETEKMES

7.1.1. Tiešās ietekmes

Tiešā veidā ietekmi uz vidi radīs zemes lietojuma veidu maiņa, radot jaunu apbūvi un infrastruktūru – ceļus, ielas un inženierkomunikācijas, kā arī derīgo izrakteņu ieguves vietu ierīkošana un ar to saistītās infrastruktūras izveide.

Apdzīvoto vietu attīstība un jaunu objektu būvniecība

Apdzīvojuma struktūru plānošanas teritorijā veido Limbažu pilsēta un pagastu ciemi, kam ir piešķirts ciema statuss un noteiktas ciemu robežas – Pociems, Priedes, Ozolaine, Lādezers, Lāde, Pāle, Ārciems, Skultes muiža, Mandegas, Vāzras, Skulte, Ziemeļblāzma, Umurga, Vidriži, Bīriņi, Gravas, Viļķene, Āstere, Ķirbiži un Vitrupe, nodrošinot to attīstību un perspektīvo apbūves teritoriju veidošanu, koncentrējot tajos gan dzīvojamo apbūvi, gan pakalpojumu un darījumu uzņēmumus un iestādes, gan arī ražošanas objektus.

Limbažu novada apdzīvojuma struktūras attīstībā iezīmējas sekojoši principi:

1. Vēsturiskās apdzīvojuma struktūras saglabāšana;
2. Vienmērīga un policentriska apdzīvoto vietu struktūras attīstība;
3. Hierarhiski sakārtota apdzīvojuma struktūra ar apdzīvotu vietu atbilstošu funkciju nodrošinājumu;
4. Iedzīvotāju un komerciālo aktivitāšu koncentrēšana apdzīvotajās vietās;
5. Specifiskās lauku apdzīvojuma struktūras saglabāšana ārpus blīvi apdzīvotām vietām;
6. Jūtīgās dabas vides saglabāšana neskartā veidā neparedzot tur apbūves iespējas;
7. Vienmērīgas pārejas izveide starp blīvi apdzīvotām vietām un izteiktām lauku teritorijām.

Kā specifiska iezīme ne tikai Limbažu novadā, bet visā valstī, ir vasarnīcu jeb dārzkopības sabiedrību apbūves teritorijas, kas vēsturiski tika izveidotas, pieļaujot apbūvi mazos un nelabiekārtotos zemes gabalos bez atbilstošas transporta infrastruktūras un inženierkomunikācijām. Šajās teritorijās ir veikta kapitālu dzīvojamo ēku būvniecība. Vasarnīcu apbūves ciemi ir saglabājami, veicinot tajos apkalpes objektu izveidi, un iespēju robežās nodrošinot inženierkomunikācijas un ielu tīklu, kā arī veicinot apbūves blīvuma samazināšanos.

Viensētas lauksaimniecības zemēs ir saglabājamās kā īpaša apdzīvojuma struktūras sastāvdaļa, kas vēsturiski atradusies lauku telpā un veido Latvijai raksturīgo lauku kultūrainavu. Limbažu novada teritorijas plānojumā tiek noteikta minimālā zemesgabalu platība, kā arī norādītas pieļaujamās teritorijas, kur veicama lauksaimnieciskā darbība un plānota viensētu apbūve. Lai nodrošinātu tūrisma infrastruktūras attīstību, lauksaimniecības zemēs ir veicināma lauku tūrisma objektu izvietošana. Tūrisma aktivitāšu izvietošanai ir izmantojamas zemes, kas tuvinātas jau esošai apbūvei, lai tiktu izmantota esošā infrastruktūra un iespējami plašāk saglabāta dabas vide.

Zemes izmantošanas veidu maiņa

Limbažu novada teritorijas plānojumā paredzētās būtiskākās tiešās ietekmes, kas saistītas ar zemes izmantošanas veidu maiņu un/vai transformāciju, ir iespējamā lauksaimniecības zemju apmežošana, apbūve un iespējamā jaunu derīgo izraktenņu ieguves karjeru veidošana uz esošajām lauksaimniecības un meža zemēm, kā arī piekrastes mežu transformācija.

7.1.2. Netiešās ietekmes

Tūrisma pieaugums:

Svarīga tautsaimniecības nozare, kas ietekmē teritorijas apdzīvojuma struktūru, ir tūrisms. Limbažu novada būtiskākie tūrisma infrastruktūras pamatelementi ir bagātais kultūrvēsturiskais mantojums Limbažu pilsētā un pagastos, Rīgas jūras līča piekraste, kā arī ezeru un purvu sistēma. Īpašo specifiku nosaka dabas bioloģiskā daudzveidība, kas tiek saglabāta un aizsargāta Ziemeļvidzemes dabas rezervātā un citās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Šim nolūkam Limbažu novada teritorijas plānojumā ir paredzētas potenciālās vietas tūrisma infrastruktūras nodrošinājumam, kas izvietojamas, respektējot dabas un kultūrvēsturiskās vērtības. Tūrisma infrastruktūras objekti ir izvietojami koncentrēti un tuvināti esošām apdzīvotām vietām.

Jaunizveidotajās rekreācijas un atpūtas teritorijās jāparedz tūrisma infrastruktūras attīstība, paredzot atkritumu urnu izvietošanu, tualetes un labiekārtotas atpūtas vietas, dabas taku izveidi, lai līdz ar apmeklētāju un tūristu skaita pieaugumu nepaaugstinātu slodzi vidē, novērstu apkārtnes piesārņošanu ar atkritumiem u.c. ietekmi.

Tūrisma plūsmas pieauguma ietekme uz teritoriju izpaužas netieši, jo:

- paplašinās tūrisma infrastruktūras attīstība (viesu mājas, ēdināšanas pakalpojumi, netradicionālās lauksaimniecības attīstība u.c.), kas tālāk ietekmē ūdens, notekūdeņu,

atkritumu apsaimniekošanu pašvaldībā;

- palielinās transporta intensitāte un līdz ar to gaisa piesārņojums un trokšņa līmenis;
- tiek traucētas retās un aizsargājamās sugas, īpaši ja tūristi ir ieinteresēti reto sugu dzīvotņu apmeklējumā;
- tiek nomīdītas un izbrauktas dabas pamatnes teritorijas, ja pietiekošā daudzumā nav ierīkotas takas, celiņi un brauktuves, kā arī informatīvās zīmes;
- apbūves paplašināšanās (sabiedrisko objektu, darījumu objektu un satiksmes infrastruktūras apbūve).

Ja apbūve tiek veidota uz esošajiem pamatiem un netiek apgūtas jaunas teritorijas, ietekme uz vidi ir nenoīmīga. Jaunu teritoriju apbūve, veicot zemes transformāciju, samazina dabas pamatnes platības un savvaļas sugu dzīvotņu platības. Tomēr īpaša uzmanība jāpievērš apbūves paplašināšanai īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tuvumā, jo būvniecības procesā zemes vibrācijas, troksnis, putekļu piesārņojums var ietekmēt jūtīgu sugu dzīvotnes.

7.2. ĪSLAICĪGĀS UN ILGLAICĪGĀS IETEKMES

Teritorijas plānojumā paredzētās darbības pēc to ietekmes ilguma var iedalīt īslaicīgās un ilglaicīgās (paliekošās) ietekmes darbībās.

7.2.1. Īslaicīgās ietekmes

Pie īslaicīgām ietekmēm var pieskaitīt teritorijas plānojumā paredzēto ēku, ceļu, dažāda veida inženierkomunikāciju (sakarū, elektroapgādes līniju, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu) būvniecības procesu. Šīs darbības rada salīdzinoši īslaicīgus traucējumus vidē. Galvenās problēmas, kas saistītas ar minētajām darbībām ir troksnis, zemsedzes bojājumi, būvgruži, putekļu emisija. Lielākā daļa šo faktoru tiek likvidēti līdz ar darbības izbeigšanos.

Autoceļu celtniecības laikā iespējama teritorijas piegružošana ar būvniecības atkritumiem un piesārņošana ar naftas produktiem, bet autoceļa ekspluatācijas laikā – piegružošana ar sadzīves atkritumiem. Novada teritorijā tiek plānoti intensīvi gan valsts, gan pašvaldības ceļu rekonstrukcijas darbi, perspektīvā iespējama arī „Rail Baltica” trases izbūve. Limbažu pilsētā tiek plānota tranzītielas izbūve.

Kā arī jāmin, ka būvdarbu perioda laikā var būt gruntsūdeņu piesārņojums (gadījumā, ja gruntsūdeņi ir tuvu zemes virskārtai), ko rada mašīnu un mehānismu nepareiza izmantošana un degvielas, smērvielu, arī šķidro būvmateriālu (krāsu, laku u.c.) noplūdes zemes virskārtā un iespējama nonākšana gruntsūdeņos.

7.2.2. Ilglaicīgās ietekmes

Ilglaicīgās ietekmes saistītas ar zemes transformāciju un zemes lietojuma mērķa maiņu no viena zemes lietojuma mērķa citā. Pie ilglaicīgām ietekmēm uzskatāmas arī visas ēkas, būves, ceļi un virszemes inženierkomunikācijas novada teritorijā. Teritorijas plānojumā paredzētā iespēja veikt piekrastes teritorijā meža zemes transformāciju apbūvei, lauksaimniecības zemju apmežošanu (lietošanas kategoriju maiņu no LIZ uz meža zemēm), kā arī iespējamā

lauksaimniecības zemju lietošanas mērķu maiņa un meža zemju transformācija par derīgo izrakteņu ieguves karjeriem, radīs ilglaicīgu ietekmi uz vidi - samazinās lauksaimniecības un meža zemju īpatsvaru, radīs izmaiņas ainavā, biotopos un virszemes notecē. Līdz ar to ir svarīgi izpildīt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos izvirzītos nosacījumus - pašvaldībā un atbildīgajās institūcijās, pirms zemes lietošanas kategorijas maiņas vai transformācijas atļaujas izsniegšanas, izvērtēt katru atsevišķu gadījumu un iespējamo ietekmi uz vidi.

7.3. SUMMĀRĀS IETEKMES

Apkopojot visu iepriekšminēto var uzskatīt, ka kopumā teritorijas plānojuma īstenošana atstās pozitīvu ietekmi uz vides kvalitāti, kā arī cilvēku dzīves kvalitāti novada teritorijā.

- Teritorijas plānojums ietver institūciju izsniegto nosacījumu un atzinumu ieteikumus.
- Nosaka ierobežojumus īpaši aizsargājamo teritoriju, dabas pieminekļu, kultūras pieminekļu teritoriju izmantošanai.
- Nodrošina pārskatāmu informāciju par teritoriju kopumā, tās pieejamiem resursiem un izmantošanas iespējām.
- Spēkā esošs teritorijas plānojums ir pamats politiska lēmumu pieņemšanai par teritorijas izmantošanu un nodrošina lēmumu pieņemšanas atklātumu, jo teritorijas plānojums ir publisks dokuments.
- Teritorijas plānojums ir pamats investīciju piesaistei.

8. RISINĀJUMI, LAI NOVĒRSTU VAI SAMAZINĀTU PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKO IETEKMI UZ VIDI

Teritorijas plānojuma izstrādē izvirzītie risinājumi saistībā ar apbūves plānošanu un apbūves rādītāju noteikšanu, kas gan tieši, gan netieši var ietekmēt apkārtējās vides stāvokli plānošanas teritorijā:

- noteiktas prasības Limbažu pilsētas vēsturiskā centra (valsts aizsardzības pilsētībniecības piemineklis) apbūves raksturam, apsaimniekošanai, lai neizjauktu tās vēsturisko vērtību un struktūru;
- noteiktas Limbažu senpilsētas, Ķezberkalna - pilskalna un Limbažu viduslaiku pils (valsts aizsardzības arheoloģijas piemineklis) aizsardzības zonu uzturēšanas režīmi;
- noteiktas prasības apbūvei kultūrvēsturiski nozīmīgu ēku apkārtnē un prasības šo ēku aizsardzībai;
- veikti ciemu robežu samazināšanas pasākumi, ņemot vērā esošo un plānoto demogrāfisko stāvokli, kas lielā mērā nosaka pieprasījumu pēc jauniem mājokļiem, pielietots princips neiekļaut ciemu robežās lielas lauksaimniecības un meža teritoriju

platības, ņemot vērā vēsturiski koncentrējušos apbūvi un pieejamās un plānotās inženierkomunikācijas iespējas. Atsevišķiem ciemiem atcelts ciema statuss;

- teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana noteikta, ņemot vērā pašreizējo teritorijas izmantošanas veidu, fizisko un juridisko personu priekšlikumus, pašvaldības priekšlikumus un augstāka līmeņa plānošanas dokumentu vadlīnijas;
- noteikts, ka jauna blīva apbūve jāveic, tikai Limbažu pilsētas un ciemu teritorijās, kur nodrošināta satiksmes infrastruktūra un inženierkomunikācijas;
- veidots apbūves blīvuma pakāpeniskuma pārejas princips – no blīvas apbūves pilsētā un ciemos pārejai uz lauku tipa apbūvi ar mazāku blīvumu un atšķirīgāku jaunveidojamā nekustamā īpašuma platības lielumu;
- teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikti teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu apbūves rādītāji un citas prasības katrai konkrētai plānotai izmantošanai un vispārīgās prasības visām izbūves teritorijām.

Plānojumā noteiktie ierobežojumi

Teritoriju izmantošanas ierobežojumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās:

- Teritorijas izmantošanai jānotiek atbilstoši īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kā arī sugu un biotopu aizsardzības normatīvo aktu prasībām.
- Svarīgi, lai īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saimnieciskās darbības ierobežojumus ievērotu to zemju īpašnieki, kuru īpašumi atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ainavu aizsardzības zonā un dabas liegumu regulējamā režīmā, dabas lieguma un ainavu aizsardzības zonu teritorijās.
- Dabas lieguma „Dziļezers un Riebezers” jaunveidojama zemesgabala minimālā platība nedrīkst būt mazāka par 3 ha, izņemot infrastruktūras un inženierkomunikācijas būvniecībai.
- Dabas lieguma „Vitrupe ieleja” teritorijā aizliegts sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas mazākas par 10 hektāriem (tai skaitā dalot kopīpašumu), kā arī noteikt lietošanas tiesības kopīpašumam, ja jebkura kopīpašnieka lietošanā paliek mazāk par 10 hektāriem (izņemot īpašumus neitrālajā zonā).
- Dabas pieminekļu teritorijas izmantošana veicama saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.
- Pirms tādu darbību īstenošanas, kurām var būt būtiska ietekme uz novada teritorijā esošajām Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, ietekme vērtējama Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumos Nr.300 „Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” noteiktajā kārtībā.

Ierobežojumi lauksaimniecības zemju izmantošanai:

- Noteiktas prasības lauksaimniecības zemju apmežošanai.

- Lauksaimniecības zemes Skultes pagastā, kas ietilpst Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā ārpus ciemiem minimālā zemesgabala platība 3 ha. Visa veida saimnieciskā darbība jeb atļautā izmantošana ir veicama saskaņā ar Aizsargjoslu likuma prasībām.
- Lauksaimniecības zemju lietošanas veidu maiņai zemesgabaliem, kas atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, papildus atļauja jāsaņem un jāsaņem ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrāciju.

Ierobežojumi meža zemju izmantošanai:

- Mežsaimniecisko darbību īpaši aizsargājamās teritorijās nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie un individuālie normatīvie akti.
- Aizsargjoslās jāņem vērā saimnieciskās darbības aprobežojumi, ko nosaka Aizsargjoslu un Meža likumi un tiem pakļautie normatīvie akti.
- Meža zemes transformācija veicama normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- Meža zemes Skultes pagastā, kas ietilpst Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā ārpus ciemiem minimālā zemesgabala platība 3 ha. Visa veida saimnieciskā darbība jeb atļautā izmantošana ir veicama saskaņā ar Aizsargjoslu likuma prasībām.

Ierobežojumi ražošanas teritorijās un derīgo izrakteņu ieguves teritorijās:

- Ja ražošanas teritorija robežojas ar citas atļautās izmantošanas teritorijām, ražotājs sev piederošajā teritorijā gar zemesgabala robežu ierīko buferzonu, kuras platumu nosaka un pamato detālplānojumā vai būvprojektā, atkarībā no ražošanas uzņēmuma darbības veida un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un dzīves kvalitāti.
- Ražošanas teritorijas zemesgabala robežās veicami pasākumi, lai apkārtējās teritorijas pasargātu no trokšņa, smakām un citiem kaitīgiem faktoriem, kā arī nosegtu neestētiskus skatus.
- Vietās, kur lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi piekļaujas dzīvojamās apbūves teritorijām vai lauku teritorijām ar viensētu apbūvi, jāveido trokšņus un smakas norobežojoši stādījumi.
- Paredzētajām darbībām, kas atbilst likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (14.10.1998.) 1.pielikumam, jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, plānotajām darbībām, kas atbilst likuma 2.pielikumam, jāveic sākotnējais izvērtējums.
- Lai uzsāktu derīgo izrakteņu ieguvu, nepieciešams veikt detālu to ģeoloģisko izpēti. Derīgo izrakteņu ieguvu drīkst veikt atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Jebkura veida izpēte, projektēšana un būvniecība teritorijās, kur atrodas derīgie izrakteņi, ir veicama, saskaņojot darbību ar valsts uzraudzības iestādēm un saņemot pašvaldības atļauju.
- Pēc derīgo izrakteņu ieguves pārtraukšanas jāveic īslaicīgās lietošanas būvju nojaukšana un gada laikā jāuzsāk teritorijas rekultivācija. Rekultivācija veicama saskaņā ar izstrādātu projektu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- Pēc atradnes teritorijas rekultivācijas atļauts ierīkot mākslīgās ūdenskrātuves, paredzēt viensētu apbūvi, viesu māju, brīvdienu māju, telšu vietu, kempingu izbūvi un ar to

saistīto inženierkomunikāciju un pievadceļu izbūvi vai apmežošanu (attiecīgi ievērojot plānoto (atļauto) teritoriju izmantošanas nosacījumus).

Plānojumā noteiktās aizsargjoslas

Par ietekmi uz vidi samazinošiem pasākumiem var uzskatīt visas teritorijas plānojumā noteiktās aizsargjoslas (vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, ekspluatācijas aizsargjoslas, sanitārās un drošības aizsargjoslas), it īpaši vides un dabas resursu aizsargjoslas, kuru galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012.-2024.gadam Grafiskās daļas kartē „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” tiek attēlotas visa veida aizsargjoslas, kas attiecas uz Limbažu novadu, kuru platums ir lielāks par 10 m, kā arī „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu” 5.nodaļā „Aizsargjoslas” tiek noteikti visi aizsargjoslu veidi (saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, t.i., 11.07.1997. likumu „Aizsargjoslu likums” un atbilstošajām aizsargjoslu noteikšanas metodikām). Aplūstošās teritorijas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu noteiktas Aģes upei, Vitrupei un Svētupei un attēlotas Grafiskās daļas kartē. Potenciāli aplūstošajās teritorijās jāievēro Aizsargjoslu likuma 37.pantā noteiktie ierobežojumi. Lai precizētu teritorijas plānojumā attēlotās aplūstošās teritorijas, papildus iespējams veikt precīzu aplūstošās teritorijas noteikšanu konkrētā zemes vienībā.

Vides pārskatā netiek uzskaitītas visas aizsargjoslas, jo tās tiek atrunātas Limbažu novada teritorijas plānojuma „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos”. Apbūves noteikumos nav uzskaitīti katras konkrētās aizsargjoslas aprobežojumi, jo to nosaka Aizsargjoslu likums.

9. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSS IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS, STRATĒGISKĀ NOVĒRTĒJUMA VEIKŠANAS APRAKSTS

Limbažu novada teritorijas attīstības perspektīva nosaka plānošanas teritorijas telpiskās un saimnieciskās attīstības galvenos virzienus un mērķus 12 gadu laika periodam.

Kā vienīgo alternatīvu Limbažu novada teritorijas plānojumam varētu uzskatīt „0” alternatīvu, kad tiek saglabāta esošā situācija un netiek plānota teritorijas attīstība un netiek izstrādāts teritorijas plānojums. Šāda situācija ir pretrunā gan ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentu attīstības mērķiem, gan ar vides aizsardzības interesēm, kā arī normatīvo aktu prasībām. „0” varianta realizēšanas gadījumā netiktu veidoti priekšnoteikumi vides un dabas aizsardzības pasākumu realizēšanai. Šajā gadījumā attīstības procesi plānošanas teritorijā var ieviest nepārdomātus risinājumus, stihisku attīstību, vides problēmu saasināšanos. Netiks sasniegti mērķi, kas definēti Limbažu novada teritorijas attīstības dokumentos.

Stratēgiskās ietekmes uz vidi novērtējuma pārskats izstrādāts, analizējot pašvaldības teritorijas plānojuma atbilstību vides aizsardzības noteikumu prasībām un teritorijas plānojuma izstrādē

iesaistīto institūciju sniegtajiem nosacījumiem, kā arī pēc institūciju atzinumu izvērtēšanas, nepieciešamības gadījumā, vides pārskats tiks pārskatīts, precizēts vai papildināts.

Izstrādātais vides pārskata projekts tika nodots sabiedriskajai apspriešanai un būs apskatāms Limbažu novada pašvaldībā un pagastu pārvaldēs, kā arī pieejams internetā pašvaldības mājas lapā. Vides pārskata projekts tiks iesniegts sekojošām institūcijām, atzinuma saņemšanai: Valsts vides dienesta Valmieras reģionālai vides pārvaldei, Veselības inspekcijas Vidzemes kontroles nodaļai, Rīgas plānošanas reģionam un Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijai.

Vides pārskats tika izstrādāts, ņemot vērā teritorijas plānojumā iekļauto informāciju – galvenos attīstības mērķus un virzienus, esošās un plānotās teritorijas izmantošanas iespējas, fizisko un juridisko personu, kā arī pašvaldības priekšlikumus un normatīvo aktu prasības.

Izstrādājot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu Limbažu novada teritorijas plānojumam, tika izmantots šāds pamatprincips – Vides pārskata projekta sagatavošana notika paralēli teritorijas plānojuma 1.redakcijas sagatavošanai, kas ļauj operatīvi izvērtēt katru jaunu ideju vai alternatīvu. Metodes – plānošanas teritorijas vizuālā apskate dabā, informācijas analīze – tika analizēti novada teritoriālo vienību spēkā esošo teritorijas plānojumu telpiskie plānojumi un Limbažu novada teritorijas plānojuma risinājumi, izmantota grafiskā daļa, apbūves noteikumi un ar teritorijas plānojumu saistītā dokumentācija.

10. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Kompensējošos pasākumus *Natura 2000* tīklam, veic, lai nodrošinātu plānošanas dokumenta īstenošanas negatīvo ietekmju līdzsvarošanu un teritorijas vienotības (viengabalainības) aizsardzību un saglabāšanu.

Limbažu novada teritorijas plānojums neparedz plānotās darbības, kuru rezultātā tiktu negatīvi ietekmēta Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāte un nav pretrunā ar teritorijas izveidošanas un vispārējām aizsardzības prasībām, kā arī plānošanas dokumentā nav paredzētas tādas darbības, kas minētas likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43.panta sestā, septītā un astotā daļā minētos gadījumos.

Tā kā teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, tas neparedz negatīvu ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju, līdz ar to kompensēšanas pasākumi plānošanas dokumentam nav jāparedz.

11. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Limbažu novads atrodas Vidzemes ziemeļrietumos, un plānošanas teritorija nerobežojas ar Latvijas Republikas ārējām robežām. Plānošanas teritorijā nav izvietotas smagās rūpniecības

ražotnes u.c. objekti, kas varētu būt nozīmīga apjoma piesārņojošo vielu, radiācijas vai bīstamo atkritumu avots. Arī teritorijas plānojumā šādu objektu būvniecība nav paredzēta, kā arī ņemot vērā klimatisko apstākļu faktoros (vēja virzienus), var uzskatīt, ka Limbažu novada teritorijas plānojumam un saimnieciskajai darbībai plānošanas teritorijā nav paredzamas pārrobežu ietekmes.

12. TERITORIJAS PLĀNOJUMA ĪSTENOŠANAS MONITORINGS

Teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Monitoringu veic ar nolūku konstatēt teritorijas plānojuma īstenošanas tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, ievērojot atzinumu par Vides pārskatu, kā arī, lai nepieciešamības gadījumā, izstrādātu teritorijas plānojuma grozījumus. Monitoringu veic, izmantojot valsts statistikas datu bāzes, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par pārskata teritoriju, kā arī citu pašvaldībā pieejamo informāciju.

Biroja atzinumā par vides pārskatu norādītajā termiņā pašvaldība sastādīs un iesniegs Birojam monitoringa ziņojumu. Par palīg līdzekli monitoringa ziņojuma formai var izmantot Biroja sagatavoto paraugu, kas pieejams Biroja mājas lapā internetā. Monitoringa ziņojuma forma strukturēta – vides (dabas) faktori, sociālekonomiskie faktori un teritorijas plānojuma rezultātīvie rādītāji.

Teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa ziņojumu būtu vēlams izstrādāt pēc katrām vietējo pašvaldību vēlēšanām (2013.g.), lai jaunievēlētā dome lemtu par jauna teritorijas plānojuma vai esošā teritorijas plānojuma grozījumu izstrādi, vai arī teritorijas plānojuma darbības beigu posmā (2024.g.), lai monitoringa ziņojumā iegūtos datus varētu izmantot nākamā teritorijas plānojuma plānošanas periodam.

Par pamatu tālākai monitoringu atskaišu veikšanai var ņemt Limbažu novada teritorijas plānojumu, Vides pārskatu, valsts statistiskos pārskatus u.c. informācijas avotus, īpašu uzmanību pievēršot atsevišķiem indikatoriem (indikatoru grupām):

- 1) virszemes ūdeņu kvalitātei – virszemes ūdeņos novadīto notekūdeņu daudzums, paliekošais piesārņojums, ūdensobjektu ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte, peldvietu ūdens kvalitāte (sadarbībā ar reģionālo vides pārvaldi un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru un Veselības inspekciju);
- 2) gaisa kvalitātei – limitētās un faktiskās emisijas uzskaitē vai aprēķini no katlu mājām, rūpniecības u.c. uzņēmumiem (sadarbībā ar uzņēmumiem, reģionālo vides pārvaldi un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru);
- 3) piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaitam un tam, vai šīs vietas tiek rekultivētas (pašvaldības un objektu vai vietu īpašnieku kompetence);
- 4) notekūdeņu attīrīšanas iekārtās attīrīto notekūdeņu kvalitātei un rādītājiem:
  - NAI darbības efektivitāte, ietaises fiziskais nolietojums;

- savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums;
  - fizisko un juridisko personu skaits, kam tiek nodrošināti centralizēti kanalizācijas savākšanas un attīrīšanas pakalpojumi;
  - attīrīto notekūdeņu kvalitātes atbilstība normatīvo aktu prasībām;
  - virszemes ūdeņu kvalitāte, kuros tiek novadīti attīrītie notekūdeņi (sadarbībā ar reģionālo vides pārvaldi un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru);
  - NAI radušos dūņu turpmākai apsaimniekošanai.
- 5) atkritumu apsaimniekošanai – vai pašvaldībā ieviesta atkritumu šķirošana, bīstamo atkritumu apsaimniekošana (pašvaldības kompetence), radītais kopējais atkritumu daudzums;
- 6) dzeramā ūdens kvalitātei – dzeramā ūdens analīžu rezultāti, pazemes ūdeņu krājumu izmantošanas intensitāte (sadarbība ar Veselības inspekciju un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru);
- 7) īpaši aizsargājamo dabas teritoriju stāvoklim - vai nav palielinājušās ietekmes uz šīm teritorijām, apmeklētāju skaits un to atstātās sekas, būvniecības ietekme, ja būvniecība tiek veikta tiešā tuvumā šīm teritorijām, dabas aizsardzību plānu izstrāde un individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu izstrāde.

13. VIDES PĀRSKATA KOPSAVILKUMS

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) tiek izstrādāts Limbažu novada teritorijas plānojumam 2012.-2024.g. saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 7.septembra lēmumu Nr.29 Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu. Pamatojoties, uz, šo lēmumu tika sagatavots Vides pārskata projekts, kā arī veiktas nepieciešamās konsultācijas un sabiedrības informēšana, organizēta sabiedriskā apspriede un sanāksme likumdošanā noteiktajā kārtībā. Plānošanas dokuments un tā stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums izstrādāts saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

Vides pārskats ir Limbažu novada teritorijas plānojuma 2012. - 2024.g. sastāvdaļa, kurš sagatavots balstoties uz paskaidrojuma rakstā apkopoto esošās situācijas aprakstu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktiem plānotiem (atļautiem) teritorijas turpmākās izmantošanas risinājumiem un grafisko daļu. Vides pārskata projekts izstrādāts vienlaicīgi ar teritorijas plānojuma 1.redakciju.

Teritorijas plānojuma izstrādes galvenie mērķi:

1. Izstrādāt efektīvu novada plānošanas instrumentu Limbažu novada attīstības politikas īstenošanai teritorijas telpiskās izmantošanas aspektā;
2. Nodrošināt telpisko piesaisti Limbažu novada attīstības programmas stratēģisko mērķu sasniegšanai;
3. Teritorijas plānojuma izstrādē balstās uz Limbažu novada attīstības prioritātēm:

- 3.1. katra novada iedzīvotāja labklājības un dzīves kvalitātes pieaugums,
- 3.2. iedzīvotāju skaita izmaiņas,
- 3.3. dažādu tautsaimniecības nozaru attīstība,
- 3.4. kvalitatīva pilsētvide un efektīva transporta sistēma,
- 3.5. enerģiju un resursus taupoša attīstība,
- 3.6. kvalitatīva visu līmeņu izglītības pieejamība.

Īss satura izklāsts - teritorijas plānojuma I sējums Paskaidrojuma raksts ietver 3 nodaļas. Teritorijas plānojuma Paskaidrojuma raksts papildināts ar attēliem, grafikiem un pielikumiem. Teritorijas plānojuma II sējums Grafiskā daļa. Teritorijas plānojuma III sējums Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi sastāv no 8 nodaļām. IV sējums Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi ietver visu veidu dokumentāciju, kas saistīta ar teritorijas plānojuma izstrādi, kā arī fizisko un juridisko personu iesniegumus un atbildes uz tiem.

Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem - Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros vietējā plānošanas dokumentā integrēti augstāka līmeņa plānošanas attīstības dokumenti - „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”, Nacionālais attīstības plāns 2007.-2013.gadam, jūras telpiskais plānojums, piekrastes telpiskās attīstības plānošana, kas noteikta Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādņēs 2011.-2017.gadam, kā arī Rīgas plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojumā 2005.-2025.gadam noteiktās plānošanas reģiona teritorijas attīstības iespējas, virzieni un aprobežojumi. Limbažu novada teritorijas plānojuma izstrādē integrētas reģiona telpiskā plānojuma III daļā definētās Teritorijas plānojuma vadlīnijas – apdzīvojumam, urbānās teritorijas, infrastruktūras un lauku areālu plānošanai.

Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti – plānošanas dokumenta izstrādē un informācijas iegūšanā iesaistītas valsts institūcijas, kas sniedz savus nosacījumus u.c. informāciju par savas nozares pamatnostādņēm, kā arī sniedz atzinumu par teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādāto redakciju. Vides pārskata izstrādei tika izmantoti vairāki informācijas avoti – Limbažu novada pašvaldības sagatavotie dati, teritorijas plānojuma 1.redakcija, publiskie informācijas avoti (valsts iestāžu un sabiedrisko organizāciju mājas lapas internetā, publicētā literatūra).

Sagatavotais teritorijas plānojuma 1.redakcijas materiāls un Vides pārskata projekts tiks nodots sabiedriskai apspriešanai, materiāli tiks izstādīti Limbažu novada pašvaldības ēkā, Rīgas ielā 16, Limbažos, darba dienās pašvaldības darba laikā un ievietoti arī Internetā – pašvaldības mājas lapā www.limbazi.lv un teritorijas plānojuma un Vides pārskata izstrādātāju mājas lapā: www.rp.lv.

Sagatavotais Vides pārskata projekts tiks nodots izskatīšanai un atzinuma saņemšanai Vides pārraudzības valsts biroja norādītajām institūcijām: VVD Valmieras reģionālai vides pārvaldei,

Dabas aizsardzības pārvaldes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta administrācijai, Veselības inspekcijas Vidzemes kontroles nodaļai, Rīgas plānošanas reģiona administrācijai.

Pēc atzinumu saņemšanas Vides pārskata projekts tiks papildināts un precizēts atbilstoši institūciju sniegtajiem atzinumiem un iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā izvērtēšanai un atzinuma sniegšanai.

Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots – vides pārskatā izvērtēta atmosfēras gaisa kvalitāte, kuru ietekmē stacionāro piesārņojuma avotu (iekārtu) emisijas gaisā un mobilo (autotransporta) avotu emisijas, virszemes un pazemes ūdensobjektu kvalitāte, nosakot pamata un papildus pasākumus Gaujas baseina apgabala ūdensobjektos, lai uzlabotu virszemes un pazemes ūdensobjektu kvalitāti, par kuru realizāciju atbildīga ir pašvaldība, ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs, atkritumu apsaimniekošana un apzinātas piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, kā arī skatīta to perspektīvā izmantošana.

Teritorijas plānojuma izstrādes nepieciešamību un to izstrādes kārtību vietējām pašvaldībām nosaka virkne normatīvo aktu. Teritorijas plānojuma izstrādes procesā tiek apkopota un apzināta visa pieejamā informācija un augstāka līmeņa plānošanas un nozaru politikas dokumenti, kas var ietekmēt pašvaldības teritorijas attīstību. Apkopojot šo informāciju vienotā dokumentā, veidojas priekšstats par teritorijas izmantošanas perspektīvu. Teritorijas plānojums ir vienīgais dokuments, kas apskata visu pašvaldības teritoriju kopumā, nosaka prasības zemes transformācijai, sadalīšanai un plānotai (atļautai) izmantošanai. Teritorijas plānojuma izstrādes galarezultātā tiek izdoti pašvaldības saistošie noteikumi, kuri ir saistoši gan iedzīvotājiem, gan uzņēmējiem, veicot jebkādu saimniecisko darbību novada administratīvā teritorijā. Jāatzīmē, ka spēkā esošs pašvaldības teritorijas plānojums vienlaicīgi ir arī priekšnoteikums Eiropas Savienības strukturālo fondu līdzekļu sekmīgākai apgūšanai un ieviešanai.

Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt - teritorijas, kurās teritorijas plānojuma rezultātā var tik pieļautas būtiskas ietekmes ir noteiktas:

- īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti - Limbažu novada teritorijā Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts aizņem 86 796 ha jeb 74% no kopējās novada teritorijas. Limbažu novada teritorijā kopumā ir izveidoti 10 dabas liegumi, no kuriem 8 dabas liegumi atrodas ZBR teritorijā. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldi īsteno Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā esošā Dabas aizsardzības pārvalde.

Limbažu novada teritorijā izveidoti mikroliegumi un noteikti dabiskie meža biotopi un piekrastes biotopi. Mikroliegumi pārsvarā izveidoti valsts mežu teritorijās, ko apsaimnieko AS „Latvijas Valsts meži”. Bez valsts īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, pašvaldībā var atrasties vietējas aizsargājamās dabas teritorijas ar savu unikalitāti un kultūrvēsturisko vērtību.

- lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas;
- dabas resursu izmantošanas teritorijas – zemes dzīļu izmantošanas teritorijas,

- ūdenssaimniecībā un enerģētikā izmantojamās teritorijas;
- blīvas apbūves (pilsētas, ciemu) un ražošanas teritorijas;
  - piekrastes teritorija.

Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi - starptautiskie mērķi vides aizsardzības jomā ir ietverti starpvalstu konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās. Nacionālie vides aizsardzības mērķi ietverti dažādos vides politikas dokumentos un vispārējos un speciālos vides un dabas aizsardzības regulējošos normatīvos aktos.

Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums – tiešā veidā ietekmi uz vidi radīs zemes lietojuma veidu maiņa, radot jaunu apbūvi un infrastruktūru – ceļus, ielas un inženierkomunikācijas, kā arī derīgo izrakteņu ieguves vietu ierīkošana un ar to saistītās infrastruktūras izveide. Teritorijas plānojumā paredzētās darbības pēc to ietekmes ilguma var iedalīt īslaicīgās un ilglaicīgās (paliekošās) ietekmes darbībās. Pie īslaicīgām ietekmēm var pieskaitīt teritorijas plānojumā paredzēto ēku, ceļu, dažāda veida inženierkomunikāciju (sakarū, elektroapgādes līniju, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu) būvniecības procesu. Šīs darbības rada salīdzinoši īslaicīgus traucējumus vidē. Galvenās problēmas, kas saistītas ar minētajām darbībām ir troksnis, zemsedzes bojājumi, būvgruži, putekļu emisija. Lielākā daļa šo faktoru tiek likvidēti līdz ar darbības izbeigšanos. Ilglaicīgās ietekmes saistītas ar zemes transformāciju un zemes lietojuma mērķa maiņu no viena zemes lietojuma mērķa citā. Pie ilglaicīgām ietekmēm uzskatāmas arī visas ēkas, būves, ceļi un virszemes inženierkomunikācijas novada teritorijā. Apkopojot visu iepriekšminēto var uzskatīt, ka kopumā teritorijas plānojuma īstenošana atstās pozitīvu ietekmi uz vides kvalitāti, kā arī cilvēku dzīves kvalitāti novada teritorijā.

Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi - teritorijas plānojuma izstrādē izvirzītie risinājumi saistībā ar apbūves plānošanu un apbūves rādītāju noteikšanu, kas gan tieši, gan netieši var ietekmēt apkārtējās vides stāvokli plānošanas teritorijā, plānojumā noteiktie ierobežojumi (īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, lauksaimniecības zemju izmantošanai, meža zemju izmantošanai, ražošanas teritorijās un derīgo izrakteņu ieguves teritorijās), plānojumā noteiktās aizsargjoslas.

Plānošanas dokumenta īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums, stratēģiskā novērtējuma veikšanas apraksts - kā vienīgo alternatīvu Limbažu novada teritorijas plānojumam varētu uzskatīt „0” alternatīvu, kad tiek saglabāta esošā situācija un netiek plānota teritorijas attīstība un netiek izstrādāts teritorijas plānojums. Šāda situācija ir pretrunā gan ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentu attīstības mērķiem, gan ar vides aizsardzības interesēm, kā arī normatīvo aktu prasībām. „0” varianta realizēšanas gadījumā netiktu veidoti priekšnoteikumi vides un dabas aizsardzības pasākumu realizēšanai. Šajā gadījumā attīstības procesi plānošanas teritorijā var ieviest nepārdomātus risinājumus, stihisku attīstību, vides problēmu saasināšanos. Netiks sasniegti mērķi, kas definēti Limbažu novada teritorijas attīstības dokumentos.

Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma pārskats izstrādāts, analizējot pašvaldības teritorijas plānojuma atbilstību vides aizsardzības noteikumu prasībām un teritorijas plānojuma izstrādē

iesaistīto institūciju sniegtajiem nosacījumiem, kā arī pēc institūciju atzinumu izvērtēšanas, nepieciešamības gadījumā, vides pārskats tiks pārskatīts, precizēts vai papildināts. Izstrādājot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu Limbažu novada teritorijas plānojumam, tika izmantots šāds pamatprincips – Vides pārskata projekta sagatavošana notika paralēli teritorijas plānojuma 1.redakcijas sagatavošanai, kas ļauj operatīvi izvērtēt katru jaunu ideju vai alternatīvu. Metodes – plānošanas teritorijas vizuālā apskate dabā, informācijas analīze – tika analizēti novada teritoriālo vienību spēkā esošo teritorijas plānojumu telpiskie plānojumi un Limbažu novada teritorijas plānojuma risinājumi, izmantota grafiskā daļa, apbūves noteikumi un ar teritorijas plānojumu saistītā dokumentācija.

Kompensēšanas pasākumi - Limbažu novada teritorijas plānojums neparedz plānotās darbības, kuru rezultātā tiktu negatīvi ietekmēta Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāte un nav pretrunā ar teritorijas izveidošanas un vispārējām aizsardzības prasībām, kā arī plānošanas dokumentā nav paredzētas tādas darbības, kas minētas likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43.panta sestā, septītā un astotā daļā minētos gadījumos. Tā kā teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, tas neparedz negatīvu ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju, līdz ar to kompensēšanas pasākumi plānošanas dokumentam nav jāparedz.

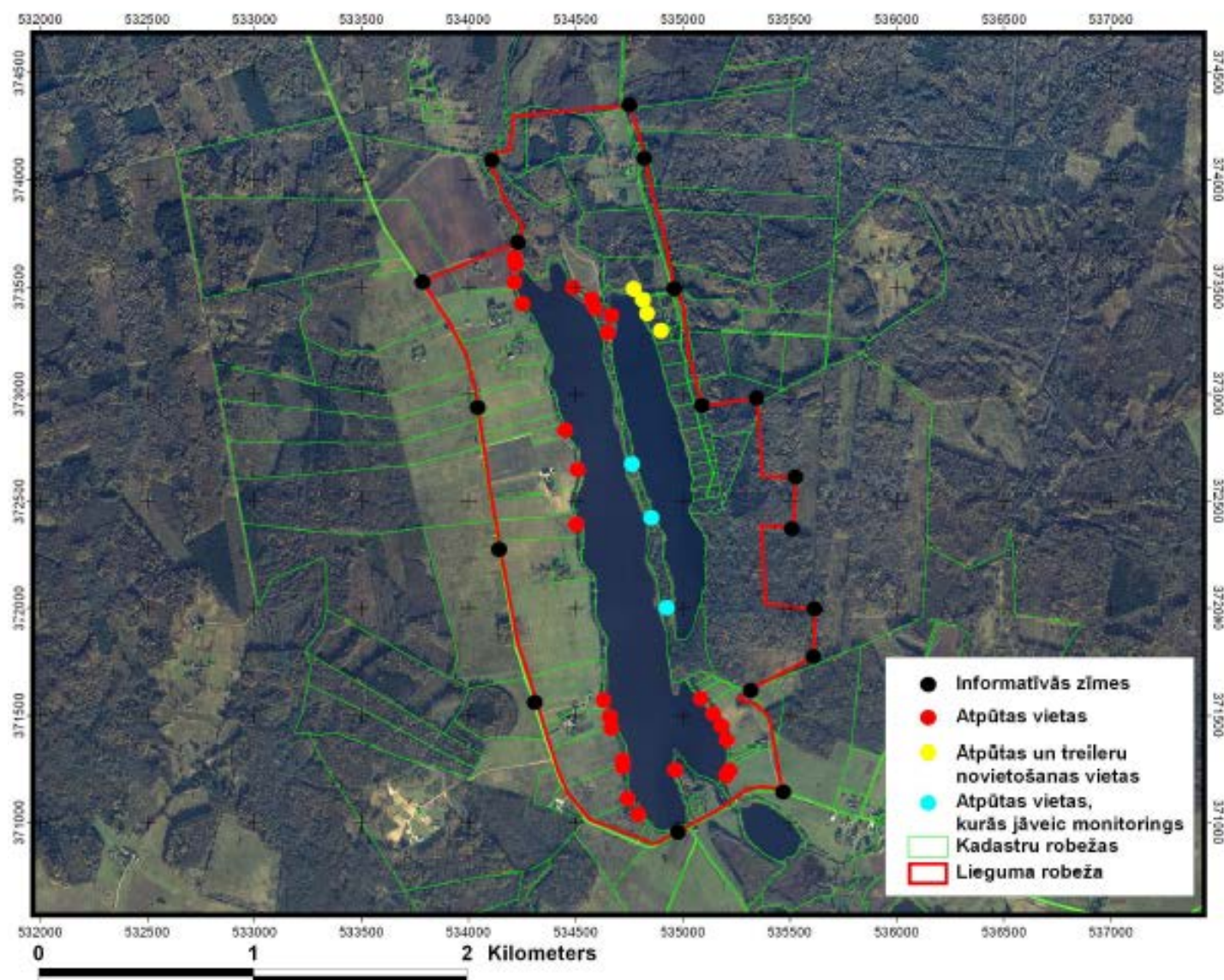
Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums - Limbažu novads atrodas Vidzemes ziemeļrietumos, un plānošanas teritorija nerobežojas ar Latvijas Republikas ārējām robežām. Plānošanas teritorijā nav izvietotas smagās rūpniecības ražotnes u.c. objekti, kas varētu būt nozīmīga apjoma piesārņojošo vielu, radiācijas vai bīstamo atkritumu avots. Arī teritorijas plānojumā šādu objektu būvniecība nav paredzēta, kā arī ņemot vērā klimatisko apstākļu faktorus (vēja virzienus), var uzskatīt, ka Limbažu novada teritorijas plānojumam un saimnieciskajai darbībai plānošanas teritorijā nav paredzamas pārrobežu ietekmes.

Teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings - monitoringu veic ar nolūku konstatēt teritorijas plānojuma īstenošanas tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, ievērojot atzinumu par Vides pārskatu, kā arī, lai nepieciešamības gadījumā, izstrādātu teritorijas plānojuma grozījumus. Monitoringu veic, izmantojot valsts statistikas datu bāzes, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par pārskata teritoriju, kā arī citu pašvaldībā pieejamo informāciju. Teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa ziņojumu būtu vēlams izstrādāt pēc katrām vietējo pašvaldību vēlēšanām (2013.g.), lai jaunievēlētajā dome lemtu par jauna teritorijas plānojuma vai esošā teritorijas plānojuma grozījumu izstrādi, vai arī teritorijas plānojuma darbības beigu posmā (2024.g.), lai monitoringa ziņojumā iegūtos datus varētu izmantot nākamā teritorijas plānojuma plānošanas periodam.

PIELIKUMI

1.pielikums

Apsaimniekošanas pasākumi dabas liegumā „Dziļezers un Riebezers”⁶

⁶ Dabas lieguma „Dziļezers un Riebezers” dabas aizsardzības plāns, izstrādāts laika periodam no 2008.gada līdz 2017.gadam.

Gaujas baseina apgabala ūdensobjekti, kas atrodas Limbažu novada teritorijā

ŪO kods	ŪO nosaukums	Pilsēta, pagasts	Platība, km ²	Kvalitāte / potenciāls
G 206	Brasla	Katvaru pag.	41,058	2
G 206	Brasla	Limbaži	0,012	2
G 206	Brasla	Limbažu pag.	57, 541	2
G 206	Brasla	Umurgas pag.	136,632	2
G 261 SP	Aģe	Skultes pag.	4,379	4
G 262	Pēterupe	Vidrižu pag.	25,921	3
G 263	Ķīšupe	Skultes pag.	11,412	2
G 263	Ķīšupe	Vidrižu pag.	40,406	2
G 264	Aģe	Limbažu pag.	17,472	3
G 264	Aģe	Skultes pag.	91,079	3
G 264	Aģe	Vidrižu pag.	35,512	3
G 265	Rīgas j.l.	Limbažu pag.	7,245	4
G 265	Rīgas j.l.	Skultes pag.	39,457	4
G 265	Rīgas j.l.	Viļķenes pag.	38, 074	4
G 266	Vitrupe	Limbaži	0,039	2
G 266	Vitrupe	Limbažu pag.	111,113	2
G 266	Vitrupe	Vidrižu pag.	1,237	2
G 266	Vitrupe	Viļķenes pag.	74,734	2
G 267	Rīgas j.l.	Viļķenes pag.	3,677	3
G 268	Svētupe	Katvaru pag.	81,948	4
G 268	Svētupe	Limbaži	7,987	4
G 268	Svētupe	Limbažu pag.	33,656	4
G 268	Svētupe	Pāles pag.	140,985	4
G 268	Svētupe	Umurgas pag.	7,663	4
G 268	Svētupe	Viļķenes pag.	107,429	4
G 301	Salaca	Pāles pag.	0,030	2
G 302	Korģe	Pāles pag.	5,483	3
G 305	Iģe	Katvaru pag.	0,617	1
G 321	Briede	Umurgas pag.	46,470	2
Piekraste F	Rīgas līča mēreni atklātais smilšainais krasts	Skultes pag.	-	4
E 197	Sārumezers	Limbažu pag.	2,01	5
E 199	Katvaru ezers	Katvaru pag.	0,66	3
E 215	Aijažu ezers	Limbažu pag.	2,85	4

E 217	Riebezers	Limbažu pag.	0,75	3
E 218	Auziņu ezers	Limbažu pag.	0,53	3
E 219	Lādes ezers	Limbažu pag.	2,6	3
E 220	Āsteres ezers	Vilķenes pag.	0,77	3
E 221	Limbažu Lielezers	Limbažu pag.	2,49	4
E 221	Limbažu Lielezers	Limbaži	2,49	4
E 222	Dūņezers	Katvaru pag.	0,77	5
E 222	Dūņezers	Limbažu pag.	0,77	5
E 226	Dauguļu Mazezers	Umurgas pag.	0,6	2
E 227	Augstrozes Lielezers	Umurgas pag.	3,99	2

Kvalitāte:

2 – laba;

3 – vidēja;

4 – slikta;

5 – ļoti slikta